

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

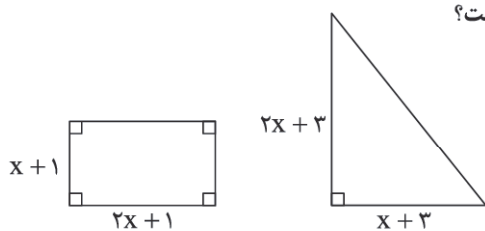
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	مطابق با کنکور سراسری		
علوم و فنون ادبی	مطابق با کنکور سراسری		
جامعه‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری		
روان‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

ریاضی و آمار

۱- مجموع مساحت دو شکل زیر برابر ۱۶ است. اختلاف مساحت دو شکل چقدر است؟

(۱) ۶

(۲) ۸

(۳) ۱۰

(۴) ۴

۲- حاصل ضرب ریشه‌های معادله $\frac{x}{x-2} - \frac{2}{x+3} = 4$ کدام است؟

(۱) -۹

(۲) $-\frac{28}{3}$

(۳) -۱

(۴) -۵

۳- رأس سهمی $f(x) = -2x^2 + 4x + 5$ روی خط $2y - ax = 3$ قرار دارد. $f(a-6)$ کدام است؟

(۱) -۲۵

(۲) -۲۰

(۳) -۳۰

(۴) -۳۵

۴- داده‌های $x+7$, $x+3$, $x+2$, x مفروض‌اند. اگر به کمترین و بیشترین داده دو واحد اضافه کنیم به واریانس آنها چقدر اضافه می‌شود؟

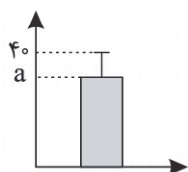
(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۵- در نمودار زیر، می‌دانیم میانگین، ۱۰ برابر انحراف معیار است. مقدار جذر میانگین کدام است؟

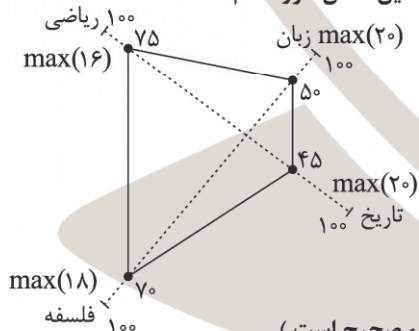
(۱) $\frac{1}{\sqrt{11}}$

(۲) ۱۱

(۳) ۲۰

(۴) $\frac{20}{\sqrt{11}}$

۶- نمودار راداری زیر مربوط به نمرات یک دانش‌آموز پایه دوازدهم می‌باشد. میانگین نمرات این دانش‌آموز کدام است؟

(۱) ۱۱/۶

(۲) ۱۰/۹

(۳) ۱۶/۵

(۴) ۱۲/۵

۷- $f(x) = \begin{cases} |2x^2 - 1| - \frac{1}{3} & x < 1 \\ [\sqrt{x^2 - 1}] - 3 & x \geq 1 \end{cases}$ اگر حاصل $f(0) + f(2)$ کدام است؟ ([] ، نماد جزء صحیح است.)

(۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $-\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

۸- تابع خطی $f(x) = (2-3m)x + 4-3m$ به ازای همه مقادیر m از نقطه (α, β) می‌گذرد. $\beta - \alpha$ کدام است؟

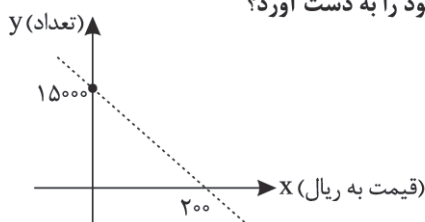
(۱) -۲

(۲) $\frac{2}{3}$

(۳) ۳

(۴) $-\frac{7}{3}$

۹- نمودار زیر تعداد فروش یک کالا توسط یک بنگاه اقتصادی را با توجه به قیمت آن نشان می‌دهد. اگر هزینه اولیه ۴۲ هزار ریال و هزینه تولید هر واحد کالا ۲۰ ریال باشد، بنگاه این کالا را به چه قیمتی بفروشد تا بیشترین سود را به دست آورد؟

(۱) ۱۰۰

(۲) ۱۱۰

(۳) ۱۲۰

(۴) ۱۳۰

محل انجام محاسبات

۱۰- مجموع جواب‌های معادله $x^2 - 4x - 5 = \text{sign}([x] + [-x])$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۸ (۳) ۵ (۴) صفر

۱۱- اگر $f(x) = \frac{3x-n}{4+x}$ ، یک تابع ثابت باشد، مقدار $\frac{f(2n^2-4n+5)}{2f(n)-3f(n+1)}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۳ (۴) -۳

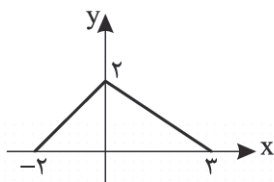
۱۲- اگر $g(x) = 2x^2$ و نمودار $y = g(x) - f(x)$ به صورت زیر باشد، مقدار $f(1)$ کدام است؟

- (۱) ۲

- (۲) $\frac{1}{3}$

- (۳) $\frac{2}{3}$

- (۴) $\frac{4}{3}$

۱۳- اگر ارزش گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow (r \vee s)$ نادرست باشد، آنگاه ارزش گزاره $(q \Rightarrow \sim r) \Leftrightarrow (\sim p \Rightarrow s)$ کدام است؟

- (۱) $\sim q$ (۲) $\sim p$ (۳) همواره درست (۴) همواره نادرست

۱۴- در جامعه آماری با درآمدهای x ، ۶، ۷، ۴، ۲، ۱، ۴، ۲ برحسب میلیون تومان فقط ۳ نفر زیر خط فقر به روش میانگین هستند.

اگر x عددی طبیعی باشد، مجموع حداقل و حداکثر مقدار ممکن برای x کدام است؟

- (۱) ۳۸ (۲) ۴۵ (۳) ۵۴ (۴) ۴۲

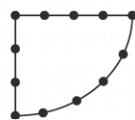
۱۵- با نقاط موجود در شکل زیر، چند مثلث مختلف می‌توان ساخت؟

- (۱) ۲۲۰

- (۲) ۲۰۶

- (۳) ۲۰۰

- (۴) ۱۸۶

۱۶- سه تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. با چه احتمالی تاس اول، فرد، تاس دوم زوج و تاس سوم عددی مربع کامل ظاهر می‌شود؟

- (۱) $\frac{1}{12}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۱۷- در دنباله $a_n = \begin{cases} 3n^2 - n & \text{اول} \\ 2k + 10n & \text{غیراول} \end{cases}$ رابطه $a_3 - a_1 = 200$ برقرار است. حاصل k کدام است؟

- (۱) ۵۸ (۲) ۶۰ (۳) ۶۲ (۴) ۷۸

۱۸- یکی از دنباله‌های زیر، حسابی است. مجموع ۱۰۰ جمله اول این دنباله کدام است؟

- (الف) $a_n = 3n + 1$

- (ب) $b_n = \sqrt{2n + 4}$

- (۱) ۱۵۲۵۰ (۲) ۱۲۵۲۰ (۳) ۱۶۲۶۰ (۴) ۱۲۶۶۰

۱۹- اگر عدد ۳ واسطه هندسی بین ریشه‌های معادله $x^2 + (m-1)x + m - 3 = 0$ باشد، مجموع ریشه‌های این معادله کدام است؟

- (۱) ۱۱ (۲) -۱۱ (۳) -۱۲ (۴) ۱۲

۲۰- جمعیت نوعی باکتری پس از ۴ ساعت ۳ برابر می‌شود. اگر جمعیت این باکتری در ابتدا a واحد باشد، جمعیت آن پس از ۶ ساعت چند

برابر a است؟

- (۱) $\sqrt[4]{32}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $\sqrt[3]{16}$ (۴) $\sqrt{27}$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

۲۱- توضیحات مقابل کدام اثر نادرست است؟

- (۱) موش و گربه: نویسنده‌اش تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثار خود به تصویر کشیده است.
- (۲) تاریخ جهانگشا: نویسنده‌اش از نثرنویسان قرن هفتم است که نثر این کتاب را به صورت مصنوع نوشته است.
- (۳) عالم‌آرای عباسی: نویسنده‌اش اسکندر بیگ ترکمان است کتابی در زمینه تاریخ است به نثر مصنوع و خارج از ایران نوشته شد.
- (۴) نفحات الانس: نویسنده‌اش معروف‌ترین شاعر قرن نهم است. این کتاب را به شیوه تذکره الاولیا عطار در بیان حقایق عرفانی نوشته است.

۲۲- در عبارت زیر چند خطا به چشم می‌خورد؟

- «زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره سامانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است. در مشرق و شمال شرقی ایران متداول بود. زبان پهلوی، زبان رسمی دوره سامانی بود و به ناحیه فارس تعلق داشته است.»
- (۱) یک (۲) دو (۳) چهار (۴) سه

۲۳- توضیح برابر کدام یک از شاعران و نویسندگان نادرست آمده است؟

- (الف) صبا کاشانی: در قصیده و غزل دست داشت «گلشن صبا» را به تقلید از «بوستان» سرود. به سبک خراسانی و عراقی در دوره بازگشت ادبی شعر می‌سرود.
- (ب) محمدتقی بهار: در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود. در جایگاه شاعر و پژوهشگر عصر مشروطه آثاری مانند «تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران» را نوشت.
- (ج) ایرج میرزا: شعرهای او به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق در روزنامه‌ها چاپ می‌شد. در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده مهارت داشت.
- (د) عارف قزوینی: عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود، شعرش ساده و دارای مضامین وطن‌دوستی، ستیز با نادانی بود.
- (ه) میرزاده عشقی: به افشاکاری اعمال پلید رجال خائن پرداخت. به دلیل جسارت و بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه‌اش به اوج شکوفایی رسید.

- (۱) الف و ج (۲) ب و د (۳) ج و ه (۴) الف و ه

۲۴- با توجه به تاریخ ادبیات دوران معاصر، چند عبارت نادرست بیان شده است؟

- شروع واقعی شعر نو را از سال ۱۳۰۰ اندکی پیش از به سلطنت رسیدن رضاخان می‌توان دانست.
- شعر نو تغزلی در دهه ۱۳۲۰ و اوایل ۱۳۳۰ از گسترده‌ترین جریان‌های زمان خود شد.
- در دوره چهارم شعر معاصر، شاعران بهتر و هنری‌تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند.
- از مهم‌ترین ویژگی‌های شعر نیما سیر آزاد تخیل و نزدیکی به ادبیات نمایشی است.
- شعر اخوان ثالث، تکامل جریان شعر نیمایی بود به همین علت کار او با سایر شاعران تفاوت داشت.
- پروین اعتصامی در قطعات به شیوه سعدی و سنایی توجه داشت.

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۲۵- انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن درست ذکر شده است؟

- «از این اوستا: مهرداد اوستا / تنگسیر: صادق هدایت / بره گمشده راعی: امین فقیری / سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ: زین‌العابدین مراغه‌ای / رشحات عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی / عباس‌نامه: شیخ بهایی / حبیب السیر: حسن بیگ روملو / شرف‌نامه: بدلیسی»
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۶- در عبارت زیر به ترتیب کدام کلمات برای پر کردن جاهای خالی مناسب است؟

- «نثر ساده و مصنوع در دوره‌های و دیده می‌شود و استفاده از وجه وصفی و تتابع اضافات در نثر دوره بیشتر به چشم می‌خورد. حذف افعال و به هم ریختگی ساختار دستوری از ویژگی‌های زبانی نثر دوره و استکبارستیزی، مبارزه با بی‌عدالتی اجتماعی از مضامین رایج در نثر دوره است.»

- (۱) خراسانی - عراقی - عراقی - انقلاب اسلامی - معاصر
(۲) عراقی - هندی - عراقی - انقلاب اسلامی - معاصر
(۳) عراقی - هندی - هندی - معاصر - انقلاب اسلامی
(۴) خراسانی - عراقی - عراقی - هندی - معاصر - انقلاب اسلامی

۲۷- با توجه به قلمرو فکری، ابیات زیر همگی در محدوده شعر معاصر طبقه‌بندی می‌شوند، به جز.....

- (۱) من از سودای زلف و طرهات مفتون، دلا تعجیل
(۲) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد
(۳) تا چند چو صیدید گرفتار دد و دام
(۴) ز بس که از دل مردم همی برآید دود
- تو بر بازو زنی زنجیر و بر گردن نهی غل را
ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحنن است
از دام برون آمده صیاد بگیرد
سیه شده‌ست رخ مه بر آسمان کبود

۲۸- با توجه به ویژگی‌های ادبی، کدام بیت را نمی‌توان به سبک عراقی منسوب کرد؟

- (۱) زلفش گرهی بگشاد بند از دل ما برخاست
(۲) ببرد این دل و اندر میان بحر غم افگند
(۳) از گریه کور گشتم و بیناثیم بجاست
(۴) به جان آمد دلم ای جان، ز دست هجر بی‌پایان
- جان دل ز جهان برداشت و اندر سر زلفش بست
سپرد آن به کف صد بلا و رنج روانم
هر لحظه رشته مژه را در گهر کشم
ندارم طاقت هجران، به جان زنه‌ار! دستم گیر

۳۹- تعداد تشبیه در مقابل کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

- (۱) از چهره آفتابی و از بوسه شکری
(۲) آرزو صید مقاصد را کمند
(۳) رخ منور و خال سیاهت آتش و هندو
(۴) رخس چو زهره و ماه و لبش چو شکر و قند
۳۰- آرایه‌های زیر همه ابیات کاملاً درست است، به جز.....
(۱) غبار استخوانم سرمه چشم غزالان شد

- (۲) آب در پستی عنان خویش نتواند گرفت
(۳) مردم به دور از روی تو در گریه‌اند از آه من
(۴) بر سر تربتم آن نوگل خندان آرید

۳۱- ترتیب آرایه‌های «تناقض، کنایه، جناس ناقص و حس آمیزی» در کدام گزینه درست است؟

- (الف) عالم پرشور بر خلوت‌نشینان بار نیست
(ب) چون سیاوش سالم از دریای آتش بگذرد
(ج) حرف سخت از بردباری بر دل ما بار نیست
(د) در معرکه عشق تو علقم سپر افکند
(۱) د، ج، الف و ب (۲) ب، ج، د و الف

۳۲- آرایه ذکرشده برای کدام عبارت نادرست بیان شده است؟

- (۱) ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی (سجع - جناس)
(۲) پروردگارا روا مدار در ظلمات جهل و ضلال از چراغ هدایت به دور افتم (تشبیه - تضمین)
(۳) در بدایت بند و چاه بود و در نهایت تخت و گاه بود (تضاد - موازنه)
(۴) نه این برف را دیگر سر ایستادن نیست، برفی که بر ابرو و موی ما می‌نشیند (استعاره - مجاز)

۳۳- در کدام ابیات «ایهام» به کار نرفته است؟

- (الف) آرزو دارم ز لعلش تا به لب جام مدام
(ب) روزم مبارک است که روی تو دیده‌ام
(ج) عطارد مشتری باید متاع آسمانی را
(د) دل کشید آخر عنان چون مرد میدان نبود
(ه) کو بام غیر بام تو کو نام غیر نام تو
(۱) الف، ج و د (۲) ج، د و ه

۳۴- آرایه‌های ذکرشده در برابر کدام بیت تماماً درست است؟

- (۱) زلفین سیاه تو به دل‌داری عشاق
(۲) گل دیده ناگه مر تو را بدریده جان و جامه را
(۳) غم را بدرانی شکم با دورباش زیر و بم
(۴) گل شکفته بگویم که از چه می‌خندد

۳۵- آرایه‌های «استعاره مصرحه، اسلوب معادله، حسن تعلیل و جناس» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

- (الف) گر زان که سگی خسبد بر خاک سر کویش
(ب) گر نه باد صبحدم در گلشن او جسته راه
(ج) وصل تو بی‌هجر توان دیدنی
(د) این عشق چو باران است ما برگ و گیا ای جان
(۱) الف، ج، ب و د (۲) د، ج، ب و الف

بس لایق است با شکرت همپر آفتاب (۲ تا)
دفتر افعال را شیرازه بند (۳ تا)
خط معنبر و زلف کژت زمرّد و افعی (۴ تا)
برش چو سوسن و سیم و دلش چو آهن و سنگ (۴ تا)

نمی‌پیچید سر از سنگ ملامت همچنان سودا
(تشبیه، اغراق)
عمر را در موسم پیری شتاب دیگری است
(اسلوب معادله، تشخیص)
شرط است باران ریختن در موسم گل باد را
(ایهام، مجاز)
سست پیمان مرا بر سر پیمان آرید
(جناس تام، حسن تعلیل)

تلخی بحر است بر گوهر گوارا در صدف
مرکب نی گر بود در زیر ران دیوانه را
می‌دهد پهلوی درخت میوه‌دار ما به سنگ
کان حمله که او آرد رستم نپذیرد
(۳) الف، د، ج و ب (۴) ب، د، الف و ج

وز سرم بیرون نخواهد رفتن این سودای خام
بختم موافق است که بویست شنیده‌ام
مهی مریخ چشم ارزد چراغ آن جهانی را
صبر پی گم کرد چون همدست دستانت نبود
کو جام غیر جام تو ای ساقی شیرین ادا
(۳) ب و ج (۴) ج و ه

دادند قـراری و ببردند قـرارم
(جناس همسان - ایهام تناسب - استعاره مکنیه)
وان چنگ زار از چنگ تو افکنده سر پیش حیا
(استعاره مصرحه - حس آمیزی - جناس ناهمسان)
تا غلغل افتد در عدم از عدل تو ای خوش صدا
(سجع - تشخیص - ایهام تناسب)
که مستجاب شد او را از آن بهار دعا
(حسن تعلیل - تشبیه - جناس)

شیر از حذر آن سگ بگدازد و بگریزد
برق آهم پس چرا آتش‌فشانی می‌کند
گوشه‌ست جدا کی شود از استخوان
باشد که دمی باران بر برگ و گیا کوید
(۳) ب، ج، الف و د (۴) الف، ب، ج و د

۳۶- آرایه‌های «ایهام، مجاز، حس آمیزی و استعاره مکنیه» به ترتیب در کدام ابیات به کار رفته است؟

- (الف) در دل مردان شیرین جمله تلخی‌های عشق
(ب) ای حسام‌الدین تو بنویس مدح آن سلطان عشق
(ج) من دی نگفتم مر تو را کای بی‌نظیر خوش‌لقا
(د) امروز ز سودای تو کس را سرِ سر نیست
- (۱) الف، ج، ب و د (۲) ب، د، الف و ج

۳۷- در کدام بیت عیب قافیه وجود دارد؟

- (۱) بسدین فرزند را دل‌دار زنده
(۲) مکن در وقت پاسخ پیش‌دستی
(۳) گوی شو می‌گرد بر پهلوی صدق
(۴) مخور حسرت ز غم‌های کهن‌بار

۳۸- چند بیت دارای ذوقافیتین است که قافیه آن جناس نیز دارد؟

- (الف) در سر زلف سیاه تو چه سود است که نیست
(ب) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد
(ج) به هر سو که بنهند بر جنگ روی
(د) بفرمودشان تا چپیره شدند
(ه) یاقوت روان‌بخش تو قوت روان است
- (۱) دو (۲) سه

۳۹- در کدام گزینه اختیارات شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، ابدال و امکان حذف همزه» دیده می‌شود؟

- (۱) سعدی از پرده عشاق چه خوش می‌گوید
(۲) گر ز حضرت به سوی خلد برین رفت پدر
(۳) سعدی خویشتم خوان که به معنی ز توام
(۴) ای که گفתי به هوا دل منه و مهر میند

۴۰- چند مصراع دارای وزن ناهمسان و چند مصراع وزن همسان دولختی دارد؟

- آخر نگاهی بر حال ما کن
● ای شده استاد امین جز که در آتش منشین
● آن که مست جانان نیست عارف ار بود عالم است
● بارخت ای دلبر عیار یار
- (۱) دو - دو (۲) سه - یک

۴۱- وزن نوشته شده برابر چند مصراع نادرست است؟

- (الف) ور به غرب اندر یک باره نهان شد خورشید
(ب) داری خبر که در غمت از خود خبر ندارم
(ج) باز دگر باره مهر ماه در آمد
(د) بخت یار ما باشد گر تو یار ما باشی
(ه) ای درد و درمان درمان چه باشد

- (۱) چهار (۲) سه

۴۲- بیت زیر فاقد کدام اختیار شاعری است؟

- «می‌شود کو تهی راه ز تعجیل دراز
حذف همزه - ابدال
(۳) تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه - حذف همزه

۴۳- نام بحر مقابل چند مصراع درست است؟

- صبر دیدیم در مقابل شوق
● حدیث بردباری را پیرس از عاشق صادق
● من که در افسون‌گری افسانه‌ام در روزگار
● کسانی عیب ما بینند گویند
● هر که معشوقی ندارد عمر ضایع می‌گذارد
● غافل مباش از عاقلی، دریاب اگر صاحب‌دلی
- (رمل مسدس محذوف) (هزج مثنی سالم) (رمل مثنی محذوف) (مقارب مثنی سالم) (رمل مثنی محذوف) (رجز مثنی سالم)

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۴- در کدام گزینه «تغییر کمیت مصوت‌ها، قلب و حذف همزه» یافت می‌شود؟

- (۱) گه گهی آن شکر فشان سرکه فشان ز لب شدی
 - (۲) دیده خاقانی اگر لاف جمال تو زند
 - (۳) ما عشق و وفا را ز تو آموخته‌ایم
 - (۴) سال نو است ساقیا نوبر سال ما تویی
- ۴۵- با توجه به رباعی زیر کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

«تو بدری و خورشید تو را بنده شده است
زان روی که از شعاع نور رخ تو

- (۱) ابیات را می‌توان به دو گونه طبقه‌بندی هجایی کرد و در آن اختیار وزنی قلب و ابدال دیده می‌شود.
- (۲) قافیه ابیات براساس قاعده «۲» آمده است و تبصره دارد.
- (۳) ابیات دارای آرایه‌های ادبی «حسن تعلیل، تشبیه و استعاره مکنیه» هستند.
- (۴) مفهوم ابیات با بیت «ماهم که رُخش روشنی خود بگرفت / گرد خط او چشمه کوثر بگرفت» تناسب معنایی دارد.

۴۶- بیت «ای گل که موج خنده‌ات از سرگذشته است / آماده باش گریه تلخ گلاب را» با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) بر سر آب است بنیاد جهان زندگی
 - (۲) چون غنچه دل ز هر یک باید چو عاقبت کند
 - (۳) با گریه خنده شکرین را چه نسبت است؟
 - (۴) چون غنچه در ریاض جهان، برگ عیش ما
- ۴۷- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) داند آن کز گلرخان خورده‌ست خاری بر جگر
- (۲) باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد
- (۳) پیش زاهد از رندی دم مزن که نتوان گفت
- (۴) هر که هوایی نپخت یا به فراقی نسوخت

۴۸- مفاهیم «ارزشمندی دل، اغتنام فرصت، سنجیده‌گویی و وحدت وجود» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

- (الف) وقت را غنیمت دان آن قدر که بتوانی
 - (ب) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را؟
 - (ج) حدیث دل حدیثی بس شگفت است
 - (د) هر که می‌خواهد که از سنجیده‌گفتاران شود
- (۱) ب، الف، ج و د
 - (۲) ج، الف، د و ب
 - (۳) ب، د، الف و ج
 - (۴) ج، ب، د و الف

۴۹- مفهوم ذکرشده برابر کدام ابیات درست است؟

- (الف) جز به خموشی از حباب صرقة عافیت که دید
- (ب) بیدل به سجود بندگی توأم باش
- (ج) جنونی کو که آتش در دل پرشورم اندازد
- (د) شبی چو شبم گل صرف کن به بیداری

(ه) عاقبت بویی نبردیم از سراغ عافیت

ای قفس اینقدر مبال، تنگ قباست زندگی
(ارزشمندی سکوت)

تا بار نفس به دوش داری خم باش!
(مبارزه با نفس)

ز عقل مصلحت بین صد بیابان دورم اندازد
(تقابل عقل و عشق)

بحر برآر سرو وصل آفتاب طلب
(گریه سحرگاهی)

ساحل گم‌گشته ما را به دریا ریختند
(رنج دائمی در دنیا)

(۳) ج و ه (۴) الف و ه

(۱) الف و ب (۲) ب و ج

۵۰- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

- (۱) مشو ایمن ز تزویر قد خم‌گشته زاهد
 - (۲) عرفان به کسب علم میسر نمی‌شود
 - (۳) به قمارخانه رفتم همه پاکباز دیدم
 - (۴) ریش دفتر تزویر، خرقة محضر بهتان
- که پیش از تیر در پرواز می‌بینم کمانش را
 - از سرمه روشنی نبرد چشم سرمه‌دان
 - چو به صومعه رسیدم همه زاهد ریایی
 - دین شیخ اگر این است فسق پارسایی‌هاست

۵۱- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟

الف) راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی

ب) جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد.

ج) نفس و ویژگی‌های روانی و اخلاقی

۱) هنجار اجتماعی - مدینه ضاله - بخش آگاهانه هویت انسان

۲) ارزش اجتماعی - مدینه فاسقه - بخش آگاهانه هویت انسان

۳) هنجار اجتماعی - مدینه ضاله - بعد نفسانی هویت انسان

۴) ارزش اجتماعی - مدینه فاسقه - بعد نفسانی هویت انسان

۵۲- به ترتیب، گزینه مرتبط با هر کدام از موارد زیر کدام است؟

الف) هویت فرهنگی جهان اجتماعی بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟

ب) دو ویژگی تحول فرهنگ مثبت چیست؟

ج) شباهت بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا چیست؟

۱) آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی - لایه‌های عمیق فرهنگ متحول‌شده، باطل و لایه‌های سطحی آن حق باشد - هویت اقتصادی داشتن

۲) آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی - فرهنگی که گرفتار تزلزل، بحران و تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد - دوره‌ای و مقطعی بودن

۳) عقاید و ارزش‌های اجتماعی - فرهنگی که گرفتار تزلزل، بحران و تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد - هویت اقتصادی داشتن

۴) عقاید و ارزش‌های اجتماعی - لایه‌های عمیق فرهنگ متحول‌شده، باطل و لایه‌های سطحی آن حق باشد - دوره‌ای و مقطعی بودن

۵۳- راه گسترش هر فرهنگ چیست؟ و نتیجه بیشتر بودن حاملان و عاملان یک فرهنگ چیست؟

۱) بیشتر بودن تعداد افراد جهان اجتماعی - بسط بیشتر آن فرهنگ

۲) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن - بسط بیشتر آن فرهنگ

۳) بیشتر بودن تعداد افراد جهان اجتماعی - فهم بهتر فرهنگ توسط اعضای جهان اجتماعی

۴) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن - فهم بهتر فرهنگ توسط اعضای جهان اجتماعی

۵۴- به ترتیب، موارد مرتبط با هر یک از عبارات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

الف) تداوم ارزش‌ها و هنجارها

ب) تداوم جهان اجتماعی

ج) تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی، بر اثر تغییر هنجارها و نمادها

۱) عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها - انتقال فرهنگ به نسل‌های بعد - منجر شدن به تغییر در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی

۲) شکل‌گیری جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - پذیرش عقاید و ارزش‌های کلان جهان اجتماعی - منجر شدن به تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر در جهان اجتماعی

۳) شکل‌گیری جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - انتقال فرهنگ به نسل‌های بعد - منجر شدن به تغییرات در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی

۴) عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها - پذیرش عقاید و ارزش‌های کلان جهان اجتماعی - منجر شدن به تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر در جهان اجتماعی

۵۵- عبارات کدام گزینه در ارتباط با ایرانیان پس از آشنایی با اسلام درست است؟

۱) هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد - به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند - هویت خود را در تقابل با نگاه سکولار و دنیوی و بر مبنای ابعاد تاریخی و جغرافیایی ساختند.

۲) عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند - امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم کردند - هویت خود را در تقابل با نگاه سکولار و دنیوی و بر مبنای ابعاد تاریخی و جغرافیایی ساختند.

۳) به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت - هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.

۴) عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت - هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد - امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم کردند.

۵۶- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با چه مفهومی در ارتباط هستند؟

- (الف) نیازمندی به حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای
(ب) محدود نشدن سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص
(ج) برداشتن موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی
(د) استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی

- (۱) اقتصاد در دوران قدیم - انباشت ثروت - مخدوش ساختن استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی - شناسایی و مدیریت تغییرات اقتصادی در سطح جهانی
(۲) اقتصاد در دوران قدیم - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای - مخدوش ساختن استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و فرهنگی
(۳) اقتصاد سرمایه‌محور - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای - حفظ منافع کانون‌های ثروت و قدرت - شناسایی و مدیریت تغییرات اقتصادی در سطح جهانی

(۴) اقتصاد سرمایه‌محور - انباشت ثروت - حفظ منافع کانون‌های ثروت و قدرت - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و فرهنگی

۵۷- به ترتیب، گزینه مرتبط با هر یک از عبارات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) نامتعادل انجام شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی (ب) عمیق‌ترین تأثیر در توزیع فرهنگ غرب در جهان
(ج) خودداری از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند (د) معرفی جامعه‌شناسی خود توسط ماکس وبر با عنوان تفهیم - تبیینی
(۱) عبور از مرحله استعمار به استعمار نو - ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی - به حساب آوردن تفهیم به عنوان مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود.
(۲) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی - شکل‌گیری بحران اقتصادی در اروپا - قلمداد نکردن تفهیم به عنوان روش مستقلی برای علوم انسانی
(۳) عبور از مرحله استعمار به استعمار نو - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی - شکل‌گیری بحران اقتصادی در اروپا - به حساب آوردن تفهیم به عنوان مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود.
(۴) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر - ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی - قلمداد نکردن تفهیم به عنوان روش مستقلی برای علوم انسانی

۵۸- به ترتیب، گزینه مرتبط با موارد زیر، کدام است؟

- (الف) عمل کردن مردم مطابق ارزش‌ها (ب) بیشتر بودن قدرت اقناع یک فرهنگ
(ج) محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی (د) تفکر و تعقل
(۱) تبدیل شدن ارزش‌ها به واقعیت - بهتر انجام شدن کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ - شکل‌گیری نوعی علم تجربی سکولار - فراتر رفتن از دیده‌ها، شنیده‌ها و خوانده‌ها
(۲) شکل‌گیری ساختار اجتماعی - درونی شدن لایه‌های عمیق فرهنگ - شکل‌گیری نوعی علم تجربی سکولار - درک معنای پدیده‌های اطراف خود
(۳) تبدیل شدن ارزش‌ها به واقعیت - درونی شدن لایه‌های عمیق فرهنگ - دئیسم - درک معنای پدیده‌های اطراف خود
(۴) شکل‌گیری ساختار اجتماعی - بهتر انجام شدن کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ - دئیسم - فراتر رفتن از دیده‌ها، شنیده‌ها و خوانده‌ها

۵۹- به ترتیب، پاسخ درست سوالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) در دیدگاه نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه ضامن چیست؟
(ب) نظریه پردازان لیبرال، مخالف دخالت چه گروهی در اقتصاد بودند؟
(ج) از نظر هانتینگتون منشأ اصلی درگیری‌های جهان در آخرین مرحله درگیری کدام است؟
(د) بزرگ‌ترین تهدید برای غرب از نظر هانتینگتون، چه نام دارد؟

- (۱) گسترش سرمایه‌داری - دولت - عامل اجتماعی - رویکرد ضد سرمایه‌داری
(۲) پیشرفت جامعه - دولت - عامل فرهنگی و تمدنی - فرهنگ اسلامی
(۳) گسترش سرمایه‌داری - فقرا - عامل فرهنگی و تمدنی - رویکرد ضد سرمایه‌داری
(۴) پیشرفت جامعه - فقرا - عامل اقتصادی - حل نشدن چالش فقر و غنا

۶۰- هر یک از موارد، زیر پیامد کدام مورد است؟

- (الف) تعامل عالمان دینی با دولت‌های کشور مسلمان (ب) مهجور و ناتوان باقی ماندن مفاهیم برتر فرهنگ اسلامی
(ج) تغییر موضع بیدارگران اسلامی از مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز
(۱) ضرورت حفظ امنیت - بی‌توجهی سلاطین به فرهنگ اسلامی - انعقاد قراردادهای استعماری توسط دولت قاجار
(۲) لزوم تعامل سازنده - مناسبات قدرت‌های قومی - مقاومت در برابر بیگانگان
(۳) ضرورت حفظ امنیت - مناسبات قدرت‌های قومی - انعقاد قراردادهای استعماری توسط دولت قاجار
(۴) لزوم تعامل سازنده - بی‌توجهی سلاطین به فرهنگ اسلامی - مقاومت در برابر بیگانگان

۶۱- پیامد هر یک از موارد زیر، با کدام گزینه مرتبط است؟

(الف) طرح یک مسأله خاص در جامعه

(ج) وجود نظریات متفاوت درباره پدیده‌های اجتماعی

(۱) فراهم شدن زمینه رشد دانش علمی درباره آن مسأله - تقلیل انسان به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - دشواری فهم پدیده‌های اجتماعی

(۲) ایجاد تعارض در ذخیره دانش جامعه - طبیعی دانستن نظم اجتماعی - پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی

(۳) فراهم شدن زمینه رشد دانش علمی درباره آن مسأله - تقلیل جامعه به دستاوردی انسانی - پیدایش معانی گوناگون برای پدیده‌ها

(۴) ایجاد تعارض در ذخیره دانش جامعه - امکان کنترل نظم اجتماعی - رو آوردن جامعه‌شناسان به رویکرد تفهیمی تفسیری

۶۲- گزینه درست در ارتباط با روند معنای کنش و نتایج آن کدام است؟

(۱) دست به عمل زدن کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند - پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی - پیدایش معانی گوناگون

(۲) فعال و خلاق بودن کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی - دست به عمل زدن کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند - غلبه تفسیر به عنوان روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی

(۳) دست به عمل زدن کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند - غلبه تفسیر به عنوان روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی - پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی

(۴) فعال و خلاق بودن کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی - پیدایش معانی گوناگون - پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی

۶۳- به ترتیب، پاسخ صحیح سوالات زیر، در کدام گزینه آمده است؟

(الف) روی دیگر مخالفت کردن با به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی چیست؟

(ب) چرا در جهان اسلام علوم نافع به علوم ابزاری محدود نمی‌گردند؟

(ج) برخی از متفکران، مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم را چه چیزی می‌دانند؟

(د) چه کسی معتقد بود که جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر عالم گام بر می‌دارد؟

(۱) هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران - زیرا علم به جامعه و تاریخ نیز از علومی هستند که اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن قوانین

در حال و آینده آموخته شوند، علم نافع محسوب خواهند شد - بحران معرفتی - ماکس وبر

(۲) انکار اشتراک و وحدت انسان‌ها و از بین بردن فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها - زیرا علم به جامعه و تاریخ نیز از علومی هستند که اگر به قصد درس آموختن از رفتار گذشتگان و شناخت قوانین اجتماعی برای استفاده از آن

قوانین در حال و آینده آموخته شوند، علم نافع محسوب خواهند شد - بحران معرفتی - آگوست گنت

(۳) هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران - به سبب اینکه روش علمی به روش حسی و تجربی محدود نمی‌گردد و عقل و وحی نیز به عنوان دو ابزار شناخت علمی به رسمیت شناخته می‌شوند - بحران‌های زیست‌محیطی - آگوست گنت

(۴) انکار اشتراک و وحدت انسان‌ها و از بین بردن فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها - به سبب اینکه روش علمی به روش حسی و تجربی محدود نمی‌گردد و عقل و وحی نیز به عنوان دو ابزار شناخت علمی به رسمیت شناخته می‌شوند - بحران‌های زیست‌محیطی - ماکس وبر

۶۴- کدام گزینه، در ارتباط با معنای عقل، جدول را به درستی کامل می‌کند؟

معنای عقل	توضیح
(الف)	عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند.
(ب)	عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند.
(ج)	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی
(د)	فهم عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی

(۱) عقل نظری - عقل در معنای عام - عقل انتقادی - عقل تبیینی

(۲) عقل در معنای عام - عقل در معنای عام - عقل تفسیری - عقل ابزاری

(۳) عقل نظری - عقل عملی - عقل انتقادی - عقل تفسیری

(۴) عقل در معنای عام - عقل عملی - عقل تفسیری - عقل تفسیری

۶۵- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را تعیین کنید.

(الف) انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های اکتسابی می‌شود.

(ب) مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

(ج) دورکیم، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام «فیزیک اجتماعی» را برای این رشته برگزید.

(د) در اواخر قرن بیستم، قشربندی و کشمکش طبقاتی به جای هویت، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست

(۲) نادرست - نادرست - نادرست - درست

(۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۴) درست - درست - نادرست - درست

روان‌شناسی

۶۶- پژوهشگری قصد دارد با استفاده از روش علمی، رابطه بین میزان هوش اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر و پسر رشته روان‌شناسی را بررسی کند. درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- به وسیله تعریف عملیاتی می‌توان به مفهومی مشترک از متغیرهای هوش اجتماعی، پیشرفت تحصیلی و دانشجویان رسید.
- اگر یافته‌های به دست آمده از روش علمی، توسط دیگران قابل تکرار نباشد و با روش منحصر به فرد و شخصی ابهام‌زدایی نشود، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.

● به وسیله آزمون‌ها می‌توان متغیرهای هوش اجتماعی و پیشرفت تحصیلی را اندازه‌گیری کرد.

● جنسیت، هوش اجتماعی و پیشرفت تحصیلی از متغیرهای این پژوهش هستند.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۳) نادرست - درست - نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۷- مشاور آموزشی و تحصیلی یک منطقه آموزش و پرورش در مواجهه با این مسئله که چرا سطح نمرات امتحانات نهایی اکثر دانش‌آموزان پسر دبیرستانی نسبت به سال‌های قبل پایین‌تر آمده است، این پاسخ احتمالی را ارائه کرد که «پایین آمدن نمرات دانش‌آموزان پسر معلول عدم وجود انگیزه‌های بیرونی و درونی دانش‌آموزان برای تحصیل است.» کدام گزینه به پاسخ احتمالی این مشاور مربوط می‌شود؟

(۱) بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از موضوع انگیزه‌های بیرونی و درونی ارائه شده است.

(۲) به وسیله این پاسخ تبیینی از سطح نمرات پایین دانش‌آموزان ارائه گردیده است.

(۳) برای رفع مشکل نمرات پایین دانش‌آموزان، راهکاری ارائه شده است.

(۴) احتمال وقوع نمرات پایین در موقعیت‌های دیگر داده شده است.

۶۸- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام یک از موارد زیر همخوانی دارد؟

● ناگهانی بودن رشد جنسی در دوره نوجوانی

● زمینه افزایش رشد ارزش‌های اخلاقی

● آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوان

● شباهت دوقلوهای همسان

(۱) تغییرات پیوسته رشد - رشد اخلاقی - تغییرات فیزیولوژیکی - ویژگی‌های محیطی متفاوت

(۲) تغییرات مرحله‌ای رشد - رشد شناختی - عدم پختگی در نحوه به‌کارگیری توانایی شناختی - ویژگی‌های وراثتی یکسان

(۳) تغییرات پیوسته رشد - رشد اجتماعی - عدم پختگی در نحوه به‌کارگیری توانایی شناختی - ویژگی‌های محیطی و وراثتی متفاوت

(۴) تغییرات مرحله‌ای رشد - رشد هیجانی - تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی - ویژگی‌های وراثتی یکسان

۶۹- هر کدام از موارد زیر به ترتیب به کدام جنبه رشد دوره کودکی مربوط می‌شود؟

● توجه به واقعیت‌های ملموس و بیرونی

● عدم تشخیص دروغ از حقیقت

● تعامل با هم‌جنس

● استفاده از قیچی برای بریدن کاغذ

(۱) اجتماعی - شناختی - اخلاقی - جسمانی حرکتی

(۲) شناختی - هیجانی - اجتماعی - جسمانی

(۳) اجتماعی - اجتماعی - شناختی - حرکتی

(۴) شناختی - اخلاقی - اجتماعی - جسمانی حرکتی

۷۰- هر کدام از عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام اصل گشتالت می‌باشد؟

● در تدریس درس جغرافیا قرار دادن نقشه و تصاویر مرتبط به درس کنار توضیحات متنی، می‌تواند یادگیری را تسهیل کند.

● نقاشی‌های هنرمند معروف «موریس اشر» به گونه‌ای طراحی شده‌اند که بیننده می‌تواند چندین تصویر مختلف را در یک نگاه ببیند.

● در بعضی از نقاشی‌های پرسپکتیو خطوط ریل راه آهن به نقطه‌ای در دور دست ختم می‌شود و بیننده عمق تصویر را بهتر درک می‌کند.

(۱) تکمیل - استمرار - شکل و زمینه

(۲) شکل و زمینه - مجاورت - مشابهت

(۳) مجاورت - شکل و زمینه - استمرار

(۴) مشابهت - مجاورت - شکل و زمینه

۷۱- درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

(الف) خستگی ناشی از انتظار طولانی مدت، برای دیدن فرزندی که سال‌ها از مادر دور بوده، خطای هشدار کاذب را به دنبال دارد.

(ب) انجام همزمان چند تکلیف دشوار، اثر منفی توجه تقسیم شده را بیشتر می‌کند.

(ج) استفاده صرف از حس بینایی برای انجام چند تکلیف موجب افزایش اثر منفی توجه تقسیم شده و کاهش کارایی توجه می‌شود.

(د) زیاد بودن تعداد عوامل انحرافی و عدم وجود ویژگی منحصر به فرد محرک هدف، سرعت پیدا کردن محرک هدف را افزایش می‌دهد.

(۱) نادرست - درست - درست - درست

(۲) نادرست - درست - درست - درست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

(۴) درست - درست - درست - نادرست

۷۲- هر کدام از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام مرحله و کدام نوع حافظه است؟

(الف) به یاد داشتن نام معلم اول ابتدایی

(ب) به خاطر سپردن آدرس محل آزمون کنکور ۱۴۰۴

(ج) به کار بستن مطالب آموزش دیده در کلاس آشپزی

(د) ثبت تاریخ عملیات بیت المقدس و فتح المبین در حافظه

(۱) اندوزش، رویدادی - رمزگردانی، رویدادی - بازیابی، معنایی - رمزگردانی، معنایی

(۲) رمزگردانی، رویدادی - اندوزش، رویدادی - بازیابی، معنایی - اندوزش، رویدادی

(۳) یادآوری، معنایی - رمزگردانی، معنایی - اندوزش، رویدادی - رمزگردانی، معنایی

(۴) بازیابی، معنایی - یادآوری، معنایی - اندوزش، رویدادی - اندوزش، معنایی

- ۷۳- برای کنترل هر کدام از موارد زیر، مناسب‌ترین فن از فنون بهسازی حافظه به ترتیب کدام است؟
 الف) کاهش اثر تداخل اطلاعات
 ب) توانمندی در بازیابی موفق اطلاعات
 ج) کنترل اثر گذشت زمان
 د) شکل‌گیری حافظه قوی
- ۱) یادگیری با استراحت - بسط معنایی - تمایزبخشی - ساماندهی مطالب
 ۲) مطالعه چندحسی - آزمون مکرر - مرور کارآمد - پرهیز از همزمانی چند فعالیت
 ۳) یادگیری عمیق - مطالعه چندحسی - آزمون در پس‌خبا - مرور کارآمد
 ۴) تمایز بخشی - مرور کارآمد - بیان اهمیت مطلب - بسط معنایی
- ۷۴- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب با کدام مورد همخوانی بیشتری دارد؟
 الف) در حل مسئله، متفاوت‌تر از قبل فکر کنم.
 ب) در حل مسئله، اصرار برای حل مسئله را برای مدتی کنار بگذاریم.
 ج) موفقیت در حل مسئله، با به کار بستن راهبردهای قدیمی در موقعیت جدید امکان‌پذیر است.
 ۱) انتقال منفی - کاهش درگیری ذهنی - اثر تجربه گذشته ۲) تغییر زاویه دید - اثر نهفتگی - تغییر بازنمایی
 ۳) اثر نهفتگی - تغییر نوع نگاه - انتقال مثبت ۴) تغییر بازنمایی - اثر نهفتگی - اثر تجربه گذشته
- ۷۵- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر، در خصوص روش‌های حل مسئله به ترتیب کدام است؟
 الف) در روش خرد کردن، یک مسئله بزرگ به چندین مسئله تقسیم می‌شود و معیارهایی برای داوری درباره راه حل داده می‌شود.
 ب) روش مهندسی معکوس یعنی شروع از هدفی که می‌خواهیم به آن برسیم.
 ج) در روش بارش مغزی همه راه‌حل‌های قطعی مسئله، ارائه می‌شود.
 د) در روش کاهش تفاوت، مسئله باید با فرمول خاصی، گام‌به‌گام حل شود.
- ۱) درست - نادرست - درست - نادرست ۲) درست - نادرست - درست - نادرست
 ۳) نادرست - درست - نادرست - درست ۴) نادرست - نادرست - نادرست - درست
- ۷۶- گاهی اوقات دیده می‌شود زوجینی که بسیار روی انتخاب همسر خود پافشاری داشته‌اند و سر این مسئله با خانواده خود هم چالش‌های زیادی تجربه کرده‌اند، کمتر مشکلات خود را بروز می‌دهند و کمتر از هم جدا می‌شوند. از نظر شما کدام گزینه می‌تواند علت این رخداد باشد؟
 ۱) این زوجین معمولاً به دلیل استفاده از سبک تصمیم‌گیری منطقی کمتر دچار جدایی می‌شوند.
 ۲) این زوجین به دلیل پرداخت هزینه‌های قبلی، هر طور شده به مسیر زندگیشان ادامه می‌دهند.
 ۳) این زوجین از سبک تصمیم‌گیری احساسی استفاده کرده‌اند و استفاده از این سبک در ازدواج نتایج خوبی به همراه دارد.
 ۴) این زوجین بیشتر از دیگر زوجها خطر از دست دادن را حس می‌کنند.
- ۷۷- آرشام در آزمون‌های تستی بسیار وسواس به خرج می‌دهد و حتی بعد اینکه مطمئن شد سه گزینه غلط می‌باشند، نمی‌تواند با آرامش گزینه صحیح را انتخاب کند. از نظر شما مشکل آرشام در کدام مورد است؟ عمل به کدام سخن از حضرت علی (علیه السلام) می‌تواند به او کمک کند؟
 ۱) تصمیم‌گیری؛ آن کس که از افکار و آرای گوناگون استقبال می‌کند، صحیح را از خطا به خوبی تشخیص می‌دهد.
 ۲) استدلال؛ چون به یقین رسیدید، اقدام کنید.
 ۳) تصمیم‌گیری؛ چون به یقین رسیدید، اقدام کنید.
 ۴) استدلال؛ آن کس که از افکار و آرای گوناگون استقبال می‌کند، صحیح را از خطا به خوبی تشخیص می‌دهد.
- ۷۸- بسیاری از افراد که به اعمال عبادی می‌پردازند، هدفشان رسیدن به بهشت و استفاده از نعمات آن است. انگیزه این افراد درونی است یا بیرونی؟ چرا؟
 ۱) درونی؛ این اعمال با نیازهای فطری افراد تطابق دارد.
 ۲) بیرونی؛ بهره بردن از نعمات بهشت این افراد را به انجام اعمال عبادی سوق داده است.
 ۳) درونی؛ این افراد از انجام اعمال عبادی لذت می‌برند.
 ۴) بیرونی؛ این افراد به اعمال عبادی علاقمند هستند.
- ۷۹- معمولاً مراجعه به پزشک در هفته‌های جاری به کنکور توسط افراد کنکوری بیشتر می‌شود. کدام گزینه با این رویداد هم‌خوانی بیشتری دارد؟
 ۱) نقش متقابل عوامل جسمانی و روانی در سلامت روان ۲) مسائل روانی در نقش عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی
 ۳) مسائل روانی در نقش پیامد بیماری‌های جسمانی ۴) مسائل روانی در نقش عامل ایجاد و پیامدهای بیماری‌های جسمانی
- ۸۰- از نظر شما لزومی دارد که یک کاندیدای ریاست جمهوری برای به دست آوردن کرسی ریاست جمهوری از نظرسنجی‌ها و افکارسنجی‌های داخل کشور باخبر باشد؟ چرا؟
 ۱) خیر، این اطلاعات فقط برای اداره امور کشور بااهمیت‌اند.
 ۲) بله، با این اطلاعات نگرش مردم آشکار می‌شود، پس کاندیدا می‌تواند نگرش‌هایی را بیان کند که با نیازهای مردم جور دربیاید.
 ۳) بله، با این اطلاعات نگرش مردم آشکار می‌شود، پس کاندیدا می‌تواند نگرش‌هایی را بیان کند که به نگرش مردم نزدیک باشند.
 ۴) بله، برای تغییر نگرش‌ها باید کارکردی را که نگرش‌ها در خدمت آن هستند شناخت و آن را تغییر داد.

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	مطابق با کنکور سراسری		
تاریخ	مطابق با کنکور سراسری		
جغرافیا	مطابق با کنکور سراسری		
فلسفه و منطق	مطابق با کنکور سراسری		
اقتصاد	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

■ عَيْنِ الْإِنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۹-۸۱)

- ۸۱- ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾: و کسانی که
 (۱) به خداوند و فرستادگانش ایمان آورده‌اند و فرقی میان هیچ‌یک از آنها قائل نمی‌شوند، به آنان مزدهایشان داده خواهد شد!
 (۲) به خدا و پیامبران او ایمان آوردند و میان کسی از ایشان تفاوتی نگذاشته‌اند، (خدا) مزدهای آنان را خواهد داد!
 (۳) به خداوند و رسولانش ایمان آوردند و بین احدی جدایی نینداخته‌اند، (خدا) پاداش آنان را به ایشان خواهد داد!
 (۴) به خداوند و فرستادگان او ایمان آوردند و میان هیچ‌یک از آنان فرق نگذاشتند، مزدهایشان را (الله) به آنها خواهد داد!
- ۸۲- «لَا تَنْظُرْ إِلَى صَغَرِ جَسْمِ ابْنِ آدَمَ فَانْطَوَى فِيهِ كَثِيرٌ مِنَ الْأَسْرَارِ الَّتِي لَا نِهَایَةَ لَهَا!»:
 (۱) کوچکی جسم آدمیزاد را نبین، پس در آن رازهای زیادی در هم پیچیده شده و پایانی برای آن نیست!
 (۲) به اندکی جسم فرزند آدم نگاه نکن، زیرا بسیاری از رازها در او پیچیده شده که هیچ پایانی در آن وجود ندارد!
 (۳) به کوچکی جسم آدمیزاد ننگر، چه در او بسیاری از اسراری که هیچ پایانی ندارد در هم پیچیده شده است!
 (۴) جسم آدمیزاد را کوچک نبین، پس بیشتر رازهای در هم پیچیده در جسمش وجود دارد که هیچ پایانی ندارد!
- ۸۳- «مَنْ يُحَاوِلُ فِي عَمَلِهِ دُوبًا مَادَامَ يَكُونُ آمَنًا بِنَجَاحِهِ وَ هُوَ قَدْ حَذَّ أَهْدَافَهُ فَلَنْ يَخِيبَ أَمَلُهُ!»:
 (۱) هر که در کارش با پشتکار بکوشد، تا زمانی که به موفقیتش ایمان دارد، در حالی که اهدافش را مشخص کرده، ناامید نخواهد شد!
 (۲) کسی که در کار خود تلاش کند، در حالی که با پشتکار به موفقیتش امیدوار است و اهداف خویش را معین کرده، ناامید نخواهد شد!
 (۳) کسی که در کارش با پشتکار بکوشد، تا زمانی که به موفقیت خود امیدوار است در حالی که اهدافش معین است، پس امیدش، ناامید نمی‌شود!
 (۴) هر که با پشتکار، در کارش تلاش نماید و اهداف خویش را معین کند در حالی که پیوسته به پیروزی خود ایمان دارد، ناامید نخواهد گشت!
- ۸۴- «إِنْ تُرِيدُوا أَنْ تَتَعَاشُوا سَلَمِيًّا فَاتْرُكُوا الْخِلَافَاتَ بَيْنَكُمْ؛ فَلْتَجَلِّ الْوَحْدَةُ فِيكُمْ لِأَنَّ اللَّهَ أَمَرَنَا بِهَا!»:
 (۱) اگر بخواهید به شکل مسالمت‌آمیز زندگی کنید، اختلافات را میان خویش کنار گذارید؛ پس وحدت در شما جلوه‌گر می‌شود، چرا که خدایمان به آن امر کرده است!
 (۲) اگر بخواهید همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشید، اختلافات را میان خود رها کنید تا اتحاد میان شما جلوه‌گر شود، چرا که خدا برای آن دستور داده است!
 (۳) چنانچه بخواهید که مسالمت‌آمیز همزیستی کنید؛ پس اختلافات را میان خویش کنار نهد؛ باید اتحاد در شما جلوه‌گر شود، زیرا خدا ما را به آن فرمان داده است!
 (۴) چنانچه بخواهید که به شکل مسالمت‌آمیز همزیستی کنید، اختلافات را ترک کنید تا وحدت در شما جلوه‌گر شود، زیرا به راستی خدا ما را به آن دستور داده است!
- ۸۵- «وَرَّثَ الْوَالِدُ الْغَنَى لِأَوْلَادِهِ أَرْضِي زِرَاعِيَّةً كَثِيرَةً لِيَحْصِدُوا مُحَاصِيلَ يَحْتَاجُونَ إِلَيْهَا فَقَامُوا بِزَرْعِهَا لَتَقْضِيَ أَيَّامَ الشَّتَاءِ الْقَاسِيَةِ!»:
 (۱) پدر ثروتمند برای پسران خود زمین‌های زراعی زیادی به ارث گذاشت تا محصولات را که به آن نیاز دارند درو کنند، پس به کاشت آن اقدام کردند تا روزهای سخت زمستان سپری بشود!
 (۲) پدر ثروتمند برای پسرانش، زمین‌های کشاورزی بسیار به ارث گذاشت، پس برای اینکه محصولات را برداشت کنند، به کشت آنها پرداختند تا روزهای زمستان سخت را که به آن نیاز دارند، سپری کنند!
 (۳) پدر ثروتمند، زمین‌های کشاورزی بسیاری برای فرزندان خود ارث گذاشت تا محصول‌هایی را که به آنها نیاز هست در آن برداشت کنند پس به کاشت آن برخاستند تا از روزهای سخت زمستان گذر کنند!
 (۴) پدر ثروتمند اراضی کشاورزی زیادی برای فرزندان خود به ارث نهاد تا در آن محصولات را برداشت کنند، زیرا به آن نیاز دارند، پس به کشت آن اقدام کردند تا روزهای زمستان سخت بگذرد!

۸۶- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) لو أَخْزَيْكَ بَيْنَ الْإِقَامَةِ أَوْ الذَّهَابِ فَأَيُّهُمَا تَخْتَارِينَ؟! اگر میان ماندن یا رفتن، اختیار دهم، پس کدام یک را انتخاب می کنید؟!
- (۲) قَدْ يَلِينُ الْإِنْسَانُ غَلِيظَ الْقَلْبِ بِالْكَلَامِ اللَّيِّنِ فَلَا تَكُنْ فَظًّا! قطعاً انسان سنگدل با سخن نرم، نرم می شود، پس تندخو نباش!
- (۳) كَانَتْ الطُّفْلَةُ مِنْذُ الرِّضَاعَةِ حَتَّى الْبُلُوغِ شَدِيدَةَ التَّعَلُّقِ بِأُمِّهَا! کودک، از زمان شیرخوارگی تا بلوغ به مادرش به شدت وابسته بود!
- (۴) عِنَّمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ قَدْ عَرَفَ الشَّيْءَ بِسَطَرٍ دَاءَهُ لَهَا! وقتی که رسول الله (ﷺ) شیما را شناخت، قطعاً ردایش را برای او پهن کرد!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بَقِيَ حَتَّى يَغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾: بی شک خداوند چیزی را در قومی تغییر نمی دهد تا اینکه آنچه را که در درونشان است، تغییر دهند!
- (۲) لَا تَظْلَمُ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ وَ أَحْسِنَ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ: ستم نکن، چنان که دوست نمی داری که به تو ظلم شود، و احسان کن همان طور که دوست داری به تو نیکی شود!
- (۳) أَسْلَمْتَ هَذِهِ الْقَبِيلَةَ كُلَّهَا بَعْدَمَا أَمَرَ الْمَلِكُ بِإِطْلَاقِ أَسْرَاهَا: این قبیله همگی پس از آن که حاکم به آزادی اسرای آنها فرمان داد، اسلام آوردند!
- (۴) مَنْ فَرَّجَ عَنْ مَكْرُوبٍ أَوْ أَعَانَ مَظْلُومًا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: کسی که اندوه غمگین را بزدايد یا ستم دیده ای را یاری کند، در دنیا و آخرت مورد بخشش خداوند قرار می گیرد!

۸۸- «برای کتاب خود مقدمه ای در شش صفحه نوشتم و دو هفته قبل چهار صفحه آن را تصحیح کردم!»:

- (۱) أَكْتُبُ مَقْدَمَةً فِي سِتَّةِ صَفَحَةٍ لِكِتَابِي وَ قَبْلَ أُسْبُوعٍ عَيْنَ صَحَّحْتُهَا أَرْبَعَ صَفَحَةً مِنْهَا!
- (۲) أَلَفْتُ فِي سِتِّ صَفَحَاتٍ لِمَقْدَمَةِ كِتَابِي وَ أَصَحَّحْتُ أَرْبَعَ صَفَحَاتٍ مِنْهَا قَبْلَ أُسْبُوعٍ!
- (۳) كَتَبْتُ لِكِتَابِي مَقْدَمَةً فِي سِتِّ صَفَحَاتٍ وَ صَحَّحْتُ أَرْبَعَ صَفَحَاتٍ مِنْهَا قَبْلَ أُسْبُوعٍ!
- (۴) لِكِتَابِي كَتَبْتُ مَقْدَمَةً فِي سِتِّ صَفَحَتَيْنِ وَ قَدْ صَحَّحْتُ قَبْلَ أُسْبُوعٍ رَابِعَ صَفَحَاتٍ مِنْهَا!

۸۹- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا﴾: ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده!
- (۲) ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾: نظر که الله به بندگان یکسان نیست!
- (۳) ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾: محبت دو سر دارد!
- (۴) ﴿فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ﴾: بگو غیب را حق بداند و بس / ندارد ز غیب آگهی هیچ کس!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بَدَقَّةً، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ لِلنَّصِّ: (۹۴-۹۰)

«فِي الطَّبِيعَةِ مَوَادٌّ وَ مَانَعَاتٌ مُفِيدَةٌ لِلْإِنْسَانِ جَدًّا مِثْلَ الذَّهَبِ وَ الْفِضَّةِ وَ الْمَاءِ وَ النَّفْطِ. لَا شَكَّ أَنَّ النَّفْطَ مِنْ أَثْمَنِ الثَّرَوَاتِ الطَّبِيعِيَّةِ الَّتِي حَصَلَ عَلَيْهَا الْإِنْسَانُ حَتَّى الْآنَ، وَ لِهَذَا سَمَّيْتُ هَذِهِ الْمَادَّةَ الْقِيَمَةَ فِي الْقُرُونِ الْآخِرَةِ بِالذَّهَبِ الْأَسْوَدِ. تَوَصَّلَ الْإِنْسَانُ مِنْذُ الْقَرْنِ التَّاسِعِ عَشَرَ الْمِيلَادِيِّ إِلَى كَمِّيَّاتٍ كَثِيرَةٍ مِنَ النَّفْطِ عَلَى أَثَرِ حَفْرِ الْأَبَارِ فِي مَنَاطِقٍ مُخْتَلِفَةٍ مِنَ الْعَالَمِ وَ اسْتِخْرَاجِ هَذَا الْمَانَعِ مِنْهَا. إِنَّ أَوَّلَ بِنْرِ النَّفْطِ أَهْدَتْ فِي امْرِيكَ سَنَةَ ١٨٥٩ الْمِيلَادِيِّ، وَ فِي إِيرَانَ خُفِرَتْ بِنْرٌ فِي مَدِينَةِ مَسْجِدِ سَلِيمَانَ لِأَوَّلَ مَرَّةٍ فِي سَنَةِ ١٢٨٧ الشَّمْسِيَّةِ. لِلنَّفْطِ أَثَرٌ كَبِيرٌ فِي إِقْتِصَادِ الْعَالَمِ وَ يُسْتَعْمَلُ فِي أَكْثَرِ الصَّنَاعَاتِ وَ الْفُنُونِ مِثْلَ تَوَلِيدِ الطَّاقَةِ وَ الْأَقْمِشَةِ (جَمْعُ «قُمَاشٍ») وَ الْأَدْوِيَةِ وَ حَرَكَةِ السَّيَّارَاتِ وَ غَيْرِهَا وَ لِهَذَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَقُولَ: إِنَّ يَرْتَفِعَ أَوْ يَنْزِلَ ثَمَنُ النَّفْطِ يُؤَثِّرُ فِي جَمِيعِ شُؤْنِ الْبِلَادِ الْاِقْتِصَادِيَّةِ.»

۹۰- متى حصل الإنسان على مقادير كثيرة من النفط؟

- (۱) حينما سُمِّيت هذه المادة بالذهب الأسود!
- (۲) بعد أن حُفِرَتْ فِي الْعَالَمِ أَبَارُ النَّفْطِ!
- (۳) عندما أُحْدِثَتْ بِنْرٌ فِي مَدِينَةِ مَسْجِدِ سَلِيمَانَ!
- (۴) مِنْذُ الْقَرْنِ الَّذِي صَنَعَ الْإِنْسَانُ فِيهِ السَّيَّارَاتِ!

۹۱- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) أَوَّلَ بِنْرِ النَّفْطِ الَّتِي نَعْرِفُهَا حُفِرَتْ فِي مَسْجِدِ سَلِيمَانَ!
- (۲) سُمِّيَ النَّفْطُ بِالذَّهَبِ الْأَسْوَدِ لِمِشَابَهَةِ أُسْلُوبِ اسْتِخْرَاجِهِ بِالذَّهَبِ!
- (۳) حَصَلَ الْإِنْسَانُ عَلَى النَّفْطِ فِي الْقَرْنِ الْعَشْرِينَ!
- (۴) يُمْكِنُ لِسَعْرِ النَّفْطِ أَنْ يُؤَثِّرَ عَلَى سَعْرِ الْكِهْرَبَاءِ!

۹۲- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) لِلنَّفْطِ دَوْرٌ عَظِيمٌ فِي إِقْتِصَادِ الْعَالَمِ وَ لَا يُسْتَعْمَلُ إِلَّا فِي تَوَلِيدِ الطَّاقَةِ!
- (۲) يَتَأَثَّرُ سَعْرُ الذَّهَبِ الْأَسْوَدِ بِالتَّحَوُّلَاتِ السِّيَاسِيَّةِ وَ الْاِقْتِصَادِيَّةِ!
- (۳) حُفِرَتْ أَوَّلَ بِنْرِ النَّفْطِ فِي إِيرَانَ فِي أَوَائِلِ الْقَرْنِ الْعَشْرِينَ!
- (۴) فِي الْقَرْنِ الْحَالِي تُصَدَّرُ بَعْضُ الدُّوَلِ كَمِّيَّاتٌ كَثِيرَةٌ مِنَ النَّفْطِ!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي: (۹۳ و ۹۴)

- ۹۳- «مُفيدة - أثنى - سُميت - توصل»:
 (۱) مُفيدة: اسم - مفرد مؤنث - معرب - اسم فاعل من فعل مزيد ثلاثي / صفة و مرفوع بالتبعية
 (۲) أثنى: اسم تفضيل (من فعل مجرد ثلاثي) - معرب - مفرد مذكر / مجرور بحرف الجر
 (۳) سُميت: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي على وزن «فَعَلَّ، يُفَعِّلُ» - للغائب المؤنث - مجهول / فعل و نائب فاعله «هذه»
 (۴) توصل: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي (له حرف زائد واحد) - لازم - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۹۴- «الأسود - مختلفة - هذه - يؤثر»:
 (۱) الأسود: اسم - مفرد مذكر - اسم تفضيل (مؤنثه على وزن «فُعِلَى») - مُعرَف بـأل - معرب / صفة و مجرور
 (۲) مختلفة: اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل مأخوذ من «اختلف» - معرب - نكرة / صفة و مجرور بالتبعية من «مناطق»
 (۳) هذه: اسم إشارة - للمفردة القريبة أو لجمع غير عاقل - معرفة - مبني / نائب فاعل و مرفوع و لكن لا تظهر فيه علامة الرفع
 (۴) يؤثر: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من مصدر «تأثير») - معلوم / فعل و مع فاعله جواب شرط

■ عین المناسب في الجواب عن الاسئلة التالية: (۹۵-۱۰۰)

- ۹۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:
 (۱) هُم كانوا يَلْعَبُونَ بِالْكُرَّةِ عَلَى الشَّاطِئِ وَ بَعْدَ اللَّعِبِ صَارُوا نَشِيطِينَ!
 (۲) إِذَا وَقَعَ نَظَرُهَا عَلَى سَمَكَةِ الْقَرَشِ تَتَجَمَّعُ بِسُرْعَةٍ حَوْلَهَا وَ تُضْرِبُهَا بِأَنُوفِهَا!
 (۳) تَلَوْتُ الْهَوَاءَ مِنَ الْعَوَامِلِ الَّتِي تُسَبِّبُ امْطَاراً حَمِضِيّاً!
 (۴) أَيْ صِنَاعَةَ إِيرَانِيَّةٍ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مِنَ الدُّوَلِ الْمُخْتَلِفَةِ!
- ۹۶- عین خبراً يختلف نوعه:
 (۱) إنقاذ الإنسان بواسطة دلفين أمر عجيب يحيرنا جداً!
 (۲) باب صالة الامتحان مغلق فيُفْتَحُ لِلطَّلَابِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ!
 (۳) لسان القط مملوءٌ ببغدة تُفَرِّزُ سائلاً مطهراً!
 (۴) اتِّحَادُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ يَتَجَلَّى فِي صُورٍ مُخْتَلِفَةٍ!
- ۹۷- عین «المخترع» ليس اسم الفاعل:
 (۱) كان المخترع يعمل ليلاً و نهاراً لتحقيق أحلامه!
 (۲) هذا الجهاز مخترع حديث و يُستخدم في الطب!
 (۳) قابلتُ المخترع في معرض التكنولوجيا!
 (۴) يبحث الطُّلابُ عن سيرة المخترع العظيم!
- ۹۸- عین «مَنْ» يُغَيِّرُ زمن الفعل في المعنى:
 (۱) الطَّالِبُ مَنْ يَدْرُسُ بجدٍ وَ يَسْتَحَقُّ التَّقْدِيرَ!
 (۲) مَنْ سَاعَدَكَ فِي تَعَلُّمِ الدَّرْسِ الْجَدِيدِ وَ الصَّعْبِ!
 (۳) مَنْ يُسَاعِدُ الْفُقَرَاءَ يَحْصُلُ عَلَى جِزَاءٍ مِنَ اللَّهِ!
 (۴) مَنْ تَعَامَلَ مَعَ زَمَلَانِهِ بِالصَّدَقِ فَالْخِلَافَاتُ مَا نَشَأَتْ بَيْنَهُمْ!
- ۹۹- عین ما ليس فيه التأكيد:
 (۱) قَبْلَ الْوَالِدِ الْأَوْلَادُ وَ هُمْ يَقْبَلُونَ يَدَهُ بِشَوْقٍ عِنْدَ لِقَائِهِ!
 (۲) مَا اسْتَشَارَ الْمَزَارِعَ إِلَّا الْخَبِيرَ فِي حَلِّ مُشْكِلةِ مَزْرَعَتِهِ!
 (۳) قَالَ الْمَعْلَمُ إِنَّ الطَّلَابَ بِحَاجَةٍ إِلَى الْمَزِيدِ مِنَ الْوَقْتِ لِلتَّحْضِيرِ لِلْامْتِحَانِ!
 (۴) فِي هِنْدُوْرَاسٍ يَتَعَجَّبُ النَّاسُ مِنْ مِشَاهِدَةِ مَطَرِ السَّمَكِ تَعَجُّباً!
- ۱۰۰- عین الصحيح حسب قواعد المنادى:
 (۱) يَا الطَّالِبُ، سَتَفُوزُ فِي الْامْتِحَانَاتِ إِذَا تَجَهَّدَ!
 (۲) يَا اللَّهُمَّ، أَنْرِ عَقْلَنَا وَ قَلْبَنَا بِالْعُلُومِ النَّافِعَةِ!
 (۳) أَيَّتُهَا الْأَصْدِقَاءُ الْأَوْفِيَاءُ، إِنَّ صِدَاقَتَكُمْ نِعْمَةً عَظِيمَةً فِي حَيَاتِي!
 (۴) أَيُّهَا اللَّيْلُ، أَنْتَ صَدِيقُ الصَّمْتِ وَ أَسْرَارِ الْقُلُوبِ!

تاریخ

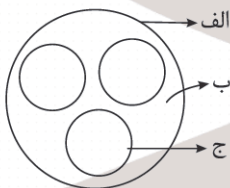
- ۱۰۱- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی مشخص می‌نماید؟
 الف) مبدأ گاهشماری اوستایی اولین نوروز پس از به تخت نشستن هر پادشاه بود.
 ب) مفهوم کامل تاریخ‌نگاری در قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور هرودت آغاز شد.
 ج) آثار باستانی یعنی تمام اشیاء، بناها، ابزارها و مکان‌هایی که محصول اندیشه و ساخته دست بشر است.
 د) به همه آثاری که در زمان وقوع رخدادها و پس از آن توسط ناظران و پژوهشگران نگاشته می‌شود، منابع دست اول می‌گویند.
- (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د

- ۱۰۲- کدام گزینه شامل عبارت‌های صحیح می‌باشد؟
 الف) دوران پیش از تاریخ از ابتدای حیات بشر تا آغاز شهرنشینی انسان را دربرمی‌گیرد.
 ب) اولین شهرها در ناحیه جنوبی بین‌النهرین معروف به سومر به وجود آمدند.
 ج) تمدن رود سند بر معماری متکی بود و ساکنان این منطقه ساختمان‌هایی را با معماری همسان و آجرهای هم‌اندازه بنا می‌کردند.
 د) حکومت مقدونیان بر یونان، تا زمان ضمیمه شدن این کشور به امپراتوری روم ادامه یافت.
 (۱) ب و ج (۲) د و الف (۳) الف و ج (۴) ب و د
- ۱۰۳- عبارت‌های صحیح در کدام گزینه ذکر شده است؟
 الف) شناخت سلسله‌های ماد تا ساسانیان نتیجه کاوش‌های باستان‌شناسی در دویست سال اخیر است.
 ب) دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ مدها آغاز می‌شود.
 ج) اشکانیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر وارد رقابت و درگیری شدند تا سرانجام بر آنها فائق آمدند.
 د) برای اولین بار در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است.
 (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و د (۴) ج و د
- ۱۰۴- کدام گزینه دربرگیرنده عبارت‌های صحیح پیرامون تاریخ اجتماعی ایرانیان در روزگار باستان است؟
 الف) اشراف ساسانی معمولاً به شکار و بزم می‌پرداختند و حضور در جنگ را دون شأن خود می‌دانستند.
 ب) هخامنشیان با بهره گرفتن از سکه‌های رایج بابل و لیدی و شهرهای فنیقی‌نشین، به پرداخت دستمزدها و حقوق‌ها مبادرت می‌کردند.
 ج) اشکانیان نیز همانند هخامنشیان از سیاست آزادی دینی حمایت می‌کردند.
 د) ظریف‌ترین آثار هنری دوران هخامنشیان در فلزکاری‌های نفیس و جواهرات ممتاز نمایان گردیده است.
 (۱) ب و د (۲) ج و الف (۳) الف و ب (۴) ج و د
- ۱۰۵- کدام گزینه بیانگر عبارت‌های صحیح می‌باشد؟
 الف) یکی از کارهای مهم مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین خبر و راوی است.
 ب) در تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ به ذکر همه روایات و سپس تنظیم و ارائه یک گزارش از مجموع آنها می‌پردازد.
 ج) اولین اقدام مورخان پس از مواجهه با یک گزارش تاریخی، نقد و اعتبارسنجی آن است.
 د) تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط اقدامات فرمانروایان و فتوحات آنها به کار می‌رفت.
 (۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ج (۴) ب و د
- ۱۰۶- عبارت‌های صحیح در کدام گزینه ذکر شده است؟
 الف) هجرت پیامبر اسلام (ﷺ) از مکه به مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود.
 ب) در عصر اموی مناطق وسیعی در شرق و غرب قلمرو خلافت فتح شد که از آن جمله می‌توان اندلس و اسکندریه را نام برد.
 ج) در دوره نخست عباسیان، تشکیلات اداری با اقتباس از نظام اداری ساسانیان شکل گرفت.
 د) شریعت سهل و ساده، از جمله عوامل پذیرش اسلام در سرزمین‌های مختلف بود.
 (۱) ب و ج (۲) الف و ب (۳) ج و د (۴) الف و د
- ۱۰۷- عبارت‌های صحیح را در کدام گزینه می‌توان یافت؟
 الف) تشدید جنبش‌های ضد خلافت، مأمون را متوجه لزوم تغییر در شیوه اداره قلمرو خلافت کرد.
 ب) اعراب مسلمان در جنگ قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند و پایتخت ساسانیان را تسخیر کردند. از این جنگ به عنوان فتح‌الفتوح یاد می‌شود.
 ج) حکومت فراگیر و رشد اقتصادی موجب شکوفایی هر چه بیشتر هنر معماری در دوره سلجوقیان گردید.
 د) با گسترش قلمرو سلجوقیان در زمان آلب ارسلان، بیشتر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی از بین رفتند.
 (۱) ب و ج (۲) الف و د (۳) ب و د (۴) الف و ج
- ۱۰۸- عبارت‌های صحیح در کدام گزینه مشخص گردیده است؟
 الف) از ویژگی‌های نظام اجتماعی عصر مغولان، افزایش نفوذ زنان در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی بود.
 ب) هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغولان موجب کم‌رنگ شدن عرفان و تصوف و کاهش نفوذ رهبران این طریقت‌ها شده بود.
 ج) حکومت‌های پیش از مغولان شیوه‌های مالیاتی را که ترکیبی از سنت‌های قدیمی ایرانی و محلی بود، پذیرفته بودند.
 د) جانشینان تیمور سیاست جنگ و کشورگشایی را کنار نهاده و به علم و فرهنگ توجه نشان دادند.
 (۱) ب و د (۲) الف و ج (۳) الف و د (۴) ب و ج
- ۱۰۹- چه تعداد از عبارت‌های زیر مشتمل بر نکات صحیح می‌باشد؟
 ● دانشمندان اروپایی در قرون وسطی از طریق تجارت در مسیر آسیای صغیر، با دستاوردهای فکری و فرهنگی جهان اسلام آشنا شدند.
 ● تقویت مذهب شیعه به عنوان یک عامل انسجام‌بخش، از پیامدهای دوران سلطنت نادرشاه افشار بود.
 ● برخلاف امپراتوری عثمانی، در قرن هجدهم حکومت گورکانی رو به ضعف نهاد که منجر به ورود استعمارگران به هند شد.
 ● تفکیک قوای سیاسی و دفاع از حقوق بشر در اندیشه منتسکیو جای داشت.
 (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱
- ۱۱۰- کدام گزینه عبارت‌های صحیح را به درستی نشان می‌دهد؟
 الف) شاه عباس پس از بیرون راندن عثمانیان از آذربایجان، به رفع سرکشی امرای قزلباش و سامان دادن اوضاع داخلی اهتمام ورزید.
 ب) از جمله پیامدهای مهم رسمیت یافتن مذهب تشیع در ایران، تمایز ایران از همسایگان مسلمان خود بود.
 ج) اراضی ممالک در اختیار والیان قرار داشت و از عواید آن برای تجهیز و اداره سپاه استفاده می‌شد.
 د) معماری عصر صفوی از تجارب معماری فاخر عصر تیموری بهره گرفته بود.
 (۱) الف و ج (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ب و د

- ۱۱۱- پاسخ صحیح سؤالات زیر در کدام گزینه مندرج گردیده است؟
 الف) مشخص نبودن مرزهای ایران و روسیه در عهدنامه گلستان چه پیامدی به همراه داشت؟
 ب) در دوران قاجار کدام گروه و قشر می توانستند به علت عدم وابستگی، اقدامات شاه و درباریان را به چالش بکشند؟
 ج) آخرین نمونه نارضایتی عمومی نسبت به استبداد در دوران سلطنت ناصرالدین شاه در چه اقدامی تبلور یافت؟
 ۱) بروز دور دوم جنگ های ایران و روسیه - روحانیون - ترور ناصرالدین شاه
 ۲) استمداد از انگلستان برای تدارکات سپاه و گرفتن اراضی اشغالی - سران ایلات و عشایر - ترور ناصرالدین شاه
 ۳) بروز دور دوم جنگ های ایران و روسیه - سران ایلات و عشایر - تحصن در حرم حضرت عبدالعظیم
 ۴) صدور فتوای جهاد برخی از علما - روحانیون - آمادگی برای قیام با تشکیل انجمن های مخفی
- ۱۱۲- کدام گزینه نمایانگر عبارت های صحیح می باشد؟
 الف) قرارداد ۱۹۰۷ بین انگلستان و روسیه محصول خطری بود که از جانب آلمان احساس می کردند.
 ب) در سال ۱۹۱۷ دولت آلمان به تقویت معترضان روس پرداخت تا رهبران بلشویک بتوانند به روسیه بازگردند و به شورش ها دامن بزنند.
 ج) رضاشاه به منظور جلوگیری از نفوذ انگلستان، تصمیم به همکاری تجاری و صنعتی با آلمان گرفت.
 د) شکست در جنگ جهانی دوم منجر به محرومیت آلمان و ایتالیا از داشتن نیروی نظامی مستقل و مقتدر گردید.
- ۱۱۳- عبارت های صحیح در کدام گزینه تجلی یافته است؟
 الف) در دوران اشغال ایران، کشورهای شوروی و انگلستان برای کسب امتیاز استخراج نفت در مناطق خارج از محدوده قرارداد ۱۳۱۲ رقابت می کردند.
 ب) سازمان مجاهدین خلق از ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آورده بودند.
 ج) سازمان نقاب از تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هواداران شاپور بختیار تشکیل شده بود.
 د) برنامه های پیشنهادی آمریکا پس از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲، با هدف حفظ حکومت پهلوی و مقابله با نفوذ شوروی صورت گرفته بود.
- الف و د (۱) ب و ج (۲) الف و ب (۳) الف و د (۴)

جغرافیا

- ۱۱۴- با توجه به موارد زیر، کدام عبارت با علوم مورد استفاده در شاخه های جغرافیا مطابقت دارد؟
 الف) جامعه شناسی ب) جمعیت شناسی ج) انسان شناسی د) روان شناسی
- ۱) موارد «الف» و «ب» در جغرافیای رفتاری و فرهنگی و «ج» و «د» در جغرافیای جمعیت مورد استفاده قرار می گیرد.
 ۲) موارد «الف»، «ج» و «د» در جغرافیای رفتاری و فرهنگی و «ب» در جغرافیای جمعیت مورد استفاده قرار می گیرد.
 ۳) موارد «الف»، «ب» و «ج» در جغرافیای جمعیت و «د» در جغرافیای رفتاری و فرهنگی مورد استفاده قرار می گیرد.
 ۴) موارد «ب» و «ج» در جغرافیای جمعیت و «الف» و «د» در جغرافیای رفتاری و فرهنگی مورد استفاده قرار می گیرد.
- ۱۱۵- با توجه به شکل زیر، کدام مورد مطابق با مراحل پژوهش در جغرافیا، تدوین شده است؟
 ۱) اگر «الف» یکی از مراحل پژوهش در جغرافیا باشد، «ب» روش کتابخانه ای و «ج» نقشه است.
 ۲) اگر «الف» خود مراحل پژوهش در جغرافیا را نشان دهد، «ب» روش میدانی و «ج» مشاهده است.
 ۳) اگر «الف» یکی از مراحل پژوهش در جغرافیا باشد، «ب» روش کتابخانه ای و «ج» روش میدانی است.
 ۴) اگر «الف» خود مراحل پژوهش را نشان دهد، «ب» جمع آوری اطلاعات و «ج» عکس های هوایی را نشان می دهد.
- ۱۱۶- با توجه به عبارات زیر در خصوص «دریاچه ارومیه»، موارد منجر به سطح آب دریاچه می شوند.
 الف) وجود جزایر متعدد به عنوان محل زندگی انواع پرندگان مهاجر
 ب) رودهای متعدد و چشمه های کف و حاشیه آن
 ج) فقدان برنامه آمایش و مدیریت یکپارچه در کل حوضه
 د) احداث فزاینده سد بر روی رودخانه های حوضه
- ۱) «الف» و «د» همانند «ب» و «ج» - افزایش
 ۲) «الف» و «ج» همانند «ب» و «د» - کاهش
 ۳) «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» - افزایش
 ۴) «ج» و «د» برخلاف «الف» و «ب» - کاهش
- ۱۱۷- در دوره ساسانیان به یکی از تقسیمات کشوری، «تسوگ» گفته می شد. امروزه کدام عبارت با آن تقسیم بندی مطابقت دارد؟
 ۱) محلی است با حدود قانونی که در محدوده جغرافیایی بخش واقع شده و توسط شهردار اداره می شود.
 ۲) کوچک ترین واحد تقسیمات کشور با محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می شود.
 ۳) واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین که از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است.
 ۴) واحد مبدأ تقسیمات کشوری که از لحاظ محیط زیستی، وضعیت طبیعی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی همگن می باشد.

۱۱۸- کدام گزینه عبارت داده شده را به درستی تکمیل می‌کند؟

«نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند بلکه»

- (۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
- (۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
- (۳) حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.
- (۴) انسان‌ها نواحی را نیز به وجود می‌آورند.

۱۱۹- هر یک از موارد داده شده به ترتیب ویژگی کدام گروه زبانی یا دینی را بیان می‌کند؟

- بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیا
- زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا
- دومین خانواده زبانی بزرگ دنیا از نظر تعداد سخنگو
- پراکنده بودن پیروان آن در شهرها و نواحی بزرگ بازرگانی جهان

- (۱) هند و اروپایی، حامی، تبتی - چینی، یهود
- (۲) هند و اروپایی، سامی، تبتی - چینی، مسیحیت
- (۳) تبتی - چینی، حامی، ماندالین چینی، یهود
- (۴) ماندالین چینی، سامی، هند و اروپایی، مسیحیت

۱۲۰- از دیدگاه کارشناسان محیط زیست، در کشت موجب فرسایش و ضعیف شدن خاک می‌گردد، به دلیل اینکه

- (۱) غله تجاری - مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص دارد.
- (۲) پلاتیشن - به صورت مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌ها در آنها استفاده می‌شود.
- (۳) غله تجاری - به صورت مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌ها در آنها استفاده می‌شود.
- (۴) پلاتیشن - مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص دارد.

۱۲۱- کدام عبارت‌های زیر درباره کشور «لهستان» درست است؟

- (الف) از کشورهای اروپای شرقی که از نواحی صنعتی در این بخش از جهان محسوب می‌گردد.
- (ب) نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و نیز ایجاد خطوط ارتباطی در آن با مشکل مواجه است.
- (ج) از کشورهای حائل که بین دو کشور قدرتمند روسیه و آلمان قرار گرفته است.
- (د) بخش اعظم این کشور به صورت تک ساخت است و فقط یک بخش کوچکی از آن به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شود.

- (۱) ب و د (۲) الف و ج (۳) ب و ج (۴) الف و د

۱۲۲- با توجه به تفاوت‌های شهر و روستا، سکونتگاه‌هایی که با مشخصات موارد منطبق باشند، به ترتیب هستند.

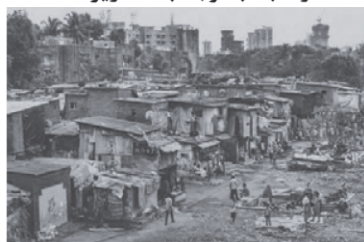
فضاهاى باز و چشم‌اندازهاى طبیعى بیشتر تغییرات اجتماعى سریع‌تر	دسترسى به خدمات و تسهیلات کمتر وابستگی اجتماعى و همکارى بیشتر	(ب)	فعال بودن بخش زیاد جمعیت در فعالیت‌هاى نوع اول فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیشتر	(الف)
خدمات و تسهیلات گسترده‌تر متراکم بودن فعالیت‌های متنوع در فضای محدودتر	فعال بودن بخش زیادى از جمعیت در فعالیت‌هاى نوع دوم و سوم نوگرایی بیشتر	(د)	فعال بودن بخش زیادى از جمعیت در فعالیت‌هاى نوع اول خدمات و تسهیلات گسترده‌تر	(ج)

- (۱) الف و د - روستا و شهر (۲) ب و ج - شهر و روستا (۳) الف و ج - روستا و شهر (۴) ب و د - شهر و روستا

۱۲۳- کدام گزینه به ترتیب «الف» و «ب» با توجه به تصاویر داده شده، راهکاری برای حل مشکلات می‌باشد؟

ب

الف

- (۱) ساخت مسکن ارزان قیمت - اعطای وام مسکن
- (۲) توسعه امکانات گردشگری برای جذب گردشگر - اعطای وام مسکن
- (۳) ساخت مسکن ارزان قیمت - حمایت از کارآفرینان
- (۴) ایجاد شغل - ایجاد غرفه‌هایی با اجاره ارزان برای فروشندگان دوره‌گرد

۱۲۴- طول مسیر مستقیم دو شهر «الف» و «ب» ۴ کیلومتر است، طول مسیر قابل احداث بین این دو مکان چند کیلومتر باشد شاخص انحراف ۱۴۰ می شود؟

۹/۱ (۱) ۷/۲ (۲) ۶/۸ (۳) ۵/۶ (۴)

۱۲۵- کدام عبارت‌ها در ارتباط با زمین لرزه درست است؟

- (الف) هر چه عمق کانونی زمین لرزه کمتر باشد، تخریب و خسارت کاهش می یابد.
 (ب) برای اندازه گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین لرزه، از مقیاس مرکالی استفاده می شود.
 (ج) همه زمین لرزه ها خطرناک نیستند و فقط بعضی از آنها توسط دستگاه های حساس ثبت می شوند.
 (د) محل زمین لرزه ها و مرز صفحات ارتباط تنگاتنگی با هم دارند.
- (۱) الف و ج (۲) ب و د (۳) الف و د (۴) ب و ج

فلسفه و منطق

۱۲۶- کدام گزینه مغالطه مسموم کردن چاه دارد؟

- (۱) تو دانشگاه یک استاد حواس پرت خودخواه دارم که با من لج کرده است.
 (۲) افراد بدون درک نمی توانند ضروری بودن هزینه های آثار هنری را درک کنند.
 (۳) انسان های نادان از این کتاب خوششان نمی آید؛ چون این کتاب درباره فرهنگ و علم است.
 (۴) تو می تونی درس نخوانی و فرض کنی این کار بهتری؛ جدا از نادان بودن، پس دیگه با من کاری نداشته باش.
- ۱۲۷- اگر بدانیم که بین دو مفهوم کلی «الف» و «ب»، مصادیق مشترکی وجود دارد ولی صرفاً یکی از آنها دارای مصادیق اختصاصی باشد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) اگر «الف» مفهوم عام باشد می توان گفت هر «الف»، «ب» است.
 (۲) اگر مفهوم خاص را نقیض کنیم رابطه تساوی بین آنها برقرار خواهد شد.
 (۳) دو دایره متداخل داریم که هر کدام از آنها مصادیق اختصاصی برای خود خواهند داشت.
 (۴) با متناقض کردن هر دو مفهوم، تغییری در اصل رابطه ایجاد نمی شود فقط جای مفهوم عام و خاص عوض می شود.
- ۱۲۸- نوع کدام استدلال با سایرین متفاوت است؟

- (۱) هر دایره ای که دیدم بدون ضلع بوده است، پس همه دایره ها ضلع ندارند.
 (۲) وقتی به انسان نگاه می کنم می بینم که آب و غذا نیاز دارد چون نوعی حیوان است.
 (۳) شارژرم نیست. فکر کنم دست برادرم باشه چون فقط اون بدون اجازه شارژرم رو بر می داره.
 (۴) دارویی که همیشه من را خوب می کند را به دیگر دوستانم معرفی کردم که آنها هم از آن استفاده کنند.

۱۲۹- کدام عبارت درست است؟

- (۱) اگر بدانیم که هر انسانی خودخواه است، باید قبول کنیم که بعضی انسان ها خودخواه نیستند.
 (۲) با پذیرش اینکه هیچ گیاهی احساس ندارد، مطمئناً می گویم هر گیاهی دارای احساس است.
 (۳) اگر مردود بدانیم که بعضی اجسام سبک هستند، باید بپذیریم هیچ جسمی سبک نیست.
 (۴) با صدق بعضی افراد منطق دان هستند، به صدق هر انسانی منطق دان است می رسیم.
- ۱۳۰- اگر به ترتیب مقدمه و نتیجه اول قیاسی «هر الف ب است» و «هیچ الف ج نیست» باشد، مقدمه دیگر کدام گزینه است؟
- (۱) بعضی ج ب نیست. (۲) هر ج ب است. (۳) هیچ ج ب نیست. (۴) بعضی ج ب است.

۱۳۱- کدام نتیجه گیری ایرادی ندارد؟

- (۱) برق نیست چون اگر برق نباشد، یخچال خاموش است و الان یخچال خاموش هست.
 (۲) اگر باد بیاید هوا آلوده نیست، بادی در هوا نیست و هوا آلوده هست.
 (۳) درس می خواندم، امتحان خوب می دادم. ولی امتحان بد دادم؛ پس درس نخواندم.
 (۴) هوا که ابری است. چون اگر خورشید در آسمان باشد، هوا ابری نیست و خورشید در آسمان نیست.
- ۱۳۲- بخش اصلی فلسفه اولی عهده دار پاسخ به کدام یک از پرسش های زیر است؟
- (۱) ضرورت اثبات امکان معرفت چیست؟ (۲) ضرورت وجود فلسفه های مضاف چیست؟
 (۳) ضرورت وجود مرگ در زندگی انسان چیست؟ (۴) ضرورت عبور از فطرت اول چیست؟

۱۳۳- کدام یک از عبارات زیر درباره نظرات متفکران نخستین یونان باستان نادرست است؟

- (۱) اگر فرض شود چیزی از لاوجود به وجود آید، این امر مستلزم تناقض و اشکال نیست.
 (۲) چون اعداد جهان را می سازند پس گریزی از ستیز نیست و دگرگونی قانون کائنات است.
 (۳) گزارش سهروردی از حکیمان دوره کیانیان دلیلی بر سبقت یا همزمانی ظهور فلسفه در ایران بر یونان است.
 (۴) با ظهور سوفسطائیان چرخش محور سؤالات فلسفی متفکران نخستین از طبیعت به انسان رخ داد.

۱۳۴- با توجه به انواع و کاربردهای مختلف شناخت عقلی کدام یک از جملات زیر نادرست است؟

- (۱) محال بودن شکاکیت مطلق براساس یک اصل عقلانی است.
- (۲) درک خطای حس توسط عقل سبب بی اعتباری شناخت حسی است.
- (۳) دانش هایی که از عقل محض به دست می آیند نیازی به یافته های تجربی ندارند.
- (۴) استقراء (بررسی موارد جزئی و تعمیم به موارد تجربه نشده) ابزار قوانین علمی است.

۱۳۵- برای دکارت معرفت به وجود نفس مجرد و وجود خدا از مصادیق شناخت هستند درحالی که این مفاهیم برای آگوست کنت قابل نیستند اما در عین حال برای فیلسوفان تجربه گرایی مانند برگسون از طریق شهود قابل دستیابی

- (۱) عقل محض - بررسی علمی - هستند
- (۲) عقلی - بررسی تجربی - نیستند
- (۳) شهودی - اثبات - هستند
- (۴) فطری - معناداری - نیستند

۱۳۶- وجه اشتراک دیدگاه ارسطو و ابن سینا در باب انسان شناسی چیست؟

- (۱) جایگاه رفیع و بلند نفس در جهان هستی
- (۲) جسم انسان امری بی ارزش می باشد.
- (۳) نفس در دوره جنینی به انسان اعطا می شود.
- (۴) نفس در ابتدای امر حالتی بالقوه دارد و باید بالفعل شود.

۱۳۷- اولین قانون اخلاقی ماتریالیست ها مشابه معیار اخلاقی کدام فیلسوف است؟

- (۱) افلاطون
- (۲) ارسطو
- (۳) کانت
- (۴) دکارت

۱۳۸- نوع حمل کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) معلم فلسفه، کلاس ششم را گذرانده است.
 - (۲) هر مولکول آبی از هیدروژن و اکسیژن ایجاد شده است.
 - (۳) هر موجود زنده ای اگر گیاه نباشد، پس دارای حواس می باشد.
 - (۴) هر دانشجویی که در دانشگاه هست دارای دیپلم دبیرستان می باشد.
- ۱۳۹- اگر ماهیتی را در ذهن فرض کنیم ولی هیچ گاه ایجاد نشود، آنگاه
- (۱) این ماهیت امتناع به ذات دارد زیرا هیچ گاه امکان ایجاد شدن ندارد.
 - (۲) ذاتاً متمنع الوجود است که با فرض نیامدن علتش نتوانسته است ایجاد شود.
 - (۳) شاید به واسطه ممکن الوجود بودنش با فرض ایجاد، دلیل آن چیز هم به وجود بیاید.
 - (۴) این امر دارای تناقض است زیرا اگر فرض ذهنی دارد پس نمی تواند هیچ گاه ایجاد نشود.

۱۴۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) با فرض اینکه پدیده ای با آمدن چند عامل ایجاد شود، زمانی می توان رابطه علت میان آنها را پذیرفت که همه آن عوامل ایجاد شده باشند.
- (۲) فلاسفه مسلمان برقراری رابطه علت میان پدیده های مختلف را هم با نگاه عقلی دنبال می کنند و همانند خود این اصل آنها را هم عقلی می دانند.
- (۳) با فرض ایجاد شدن یک معلول، آن چیز باید علتی داشته باشد که آن را ایجاد کند و این قاعده به راحتی با اصل سنخیت قابل اثبات می باشد.
- (۴) اینکه اگر علت بیاید، وجود معلول ضرورت می گیرد برگرفته از اصل وجوب علی و معلولی است که در تلاش برای تبیین ارتباط و پیوستگی اشیاء است.

۱۴۱- کدام گزینه جزء مقدمات برهان فارابی می باشد؟

- (۱) هر موجودی که وجود دارد نیازمند دلیل می باشد.
- (۲) یک علت العلل باید وجود داشته باشد که همان خداوند هست.
- (۳) در جهان هستی اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست.
- (۴) لزوم تقدم معلول بر علت در سلسله علت ها و معلول های موجود

۱۴۲- کدام یک از عبارات زیر با عقل بالملکه قابل درک و دریافت هستند؟

- (۱) عقول حقایق اشیاء را شهود می کنند.
- (۲) عقل بشر قادر به شناخت واقعیت است.
- (۳) عقل انسان است که مفاهیم کلی را می فهمد.
- (۴) انکار علت مستلزم قبول اجتماع نقیضین است.

۱۴۳- رهبر مدینه فاضله از نظر فارابی چه کسی می تواند باشد؟

- (۱) فقط پیامبران
- (۲) فقط امامان و جانشینان آنها
- (۳) پیامبران و جانشینان آنها
- (۴) هر فرد مدعی متصل به فرشته وحی

۱۴۴- بهترین دلایل برای نام گذاری فلسفه سهروردی به حکمة الاشراق کدام اند؟

- (الف) چون مفهوم نور را به جای مفهوم وجود وارد فرهنگ فلسفی خود کرد.
- (ب) چون این حکمت از تابش عقول بر نفس انسان های کامل به دست می آید.
- (ج) چون در این جهان هر چیزی پرتوی از نور ذات نورالانوار است.
- (د) این حکمت متعلق به مردم مشرق زمین و اهالی فارس است.

- (۱) الف و ب
- (۲) ب و د
- (۳) الف و د
- (۴) ج و د

۱۴۵- مهم‌ترین مسأله‌ای که علامه طباطبایی در کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» نشان دادند، چه بود؟

- (۱) نقد و بررسی مکتب‌های فلسفی جدید به خصوص فلسفه‌های مارکسیستی
- (۲) روشن کردن افکار طلاب و دانشجویان نسبت به فلسفه‌های جدید اروپایی
- (۳) نشان دادن غنای ذخیره فلسفه صدرایی در پاسخگویی به مسائل روز
- (۴) نگاه تطبیقی یعنی دیدگاه‌های فیلسوفان اروپایی و ماتریالیست‌ها را با دیدگاه فیلسوفان اسلامی مقایسه کنند.

اقتصاد

۱۴۶- کدام گزینه در مورد «کسب و کار شرکت» صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها یکی از انواع شرکت‌ها هستند.
- (۲) از تشابه شرکت‌ها و تعاونی‌ها می‌توان به نحوه اداره آنها اشاره کرد که متناسب با سرمایه هر عضو است.
- (۳) شرکت خودش هویت قانونی دارد و قانون با یک شرکت مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند.
- (۴) شرکت‌های سهامی مهم‌ترین نوع شرکت‌ها هستند.

۱۴۷- در خصوص تولیدات دو کشور «کره جنوبی و تایوان» کدام نتیجه‌گیری درستی نیست؟

«کره جنوبی برای تولید هر واحد تلویزیون از ۸ اتو و تایوان برای تولید هر واحد تلویزیون از ۱۲ عدد اتو صرف‌نظر می‌کند، همچنین در صورت یکسان بودن منابع کره جنوبی در سال ۵ میلیون دستگاه ماشین لباسشویی و تایوان در سال ۷ میلیون دستگاه ماشین لباسشویی تولید می‌کند.»

- (۱) کره جنوبی در تولید تلویزیون مزیت نسبی دارد.
 - (۲) تایوان در تولید لباسشویی مزیت مطلق دارد.
 - (۳) چون تایوان در تولید اتو مزیت مطلق دارد، کره جنوبی باید اتوی خود را از تایوان وارد و به تایوان ماشین لباسشویی صادر کند.
 - (۴) کره جنوبی باید به تولید تلویزیون بپردازد و ماشین لباسشویی را از تایوان وارد کند.
- ۱۴۸- محمدرضا مشغول فعالیت نجاری در کنار پدرش بود، او با انجام فعالیت حقوق و دستمزد دریافت می‌کرد ولی با توجه به علاقه‌ای که در حوزه تدریس داشت شغل نجاری را ترک کرده تا به استخدام یکی از مؤسسات آموزشی شهر دریابد، در همین حین مؤسسه آموزشی که با رکود مواجه شده نتوانست با محمدرضا همکاری کند، بیکاری محمدرضا از چه نوع بیکاری است و کدام گزینه در مورد این نوع بیکاری درست است؟

- (۱) اصطکاک - کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.
- (۲) ساختاری - زمانی اتفاق می‌افتد که شرکت‌ها و مؤسسات به دلیل کاهش تولید استخدام نیروی جدید را متوقف می‌کنند.
- (۳) فصلی - ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است.
- (۴) دوره‌ای - شامل کسانی است که شغل قبلی خود را بنا به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغل بهتر در جست‌وجو هستند.

۱۴۹- ویژگی‌های مربوط به کدام دوره تاریخی ذکر شده تماماً صحیح می‌باشد؟

- (۱) قاجار: از دست دادن فرصت طلایی جبران کاستی‌ها - جداسدن ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی - بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی - ساخت بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی
- (۲) پهلوی: اجرای برنامه انقلاب سفید - بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها - افزایش درآمدهای نفتی دولت
- (۳) بعد از انقلاب اسلامی: تأکید بر اقتصاد مردمی - نفی سلطه بیگانگان - بهبود راه‌های ارتباطی با برقراری خطوط تلگراف به اروپا
- (۴) صفویه: اقتصاد یکپارچه و مستقل و هماهنگ با لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور - عمران بندرها، بازارها و مدارس علمی - تغییر و تحول سریع اروپا و شکل‌گیری قدرتهای بزرگ اروپایی

۱۵۰- چند مورد از موارد زیر صحیح می‌باشد؟

- هر درآمدی که به دست می‌آوریم اگر بعد از یک سال از مجموع پس‌اندازمان زیاد بیاید، به همان میزانی که زیاد آمده مشمول خمس قرار می‌گیرد.
- برای کالاهای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد.
- منظور از بازصرف در روش ۶ ب، بازداشتن از اسراف و زیاده‌روی است.
- از معایب حساب‌های سپرده‌گذاری کوتاه‌مدت نرخ سود کمتر نسبت به حساب‌های پس‌انداز دیگر است.
- سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت بیشتر است اما قطعی نیست.
- نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام‌های بیمه اجتماعی، معیشتی و بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند.

(۱) ۲ مورد (۲) ۳ مورد (۳) ۴ مورد (۴) ۵ مورد

محل انجام محاسبات

۱۵۱- کارآفرین برای تولید محصولات خود، اعم از کالا و خدمات به ناچار باید و معمولاً افرادی که اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن هستند و با رباخواری امورشان را می گذرانند ترجیح می دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان تر به فعالیت های خود بپردازند. این افراد از چه طریقی به هم نوعانشان ظلم می کنند؟

(۱) خطر کند و ریسک کند - با پایمال کردن حقوق دیگران

(۲) هزینه کند - با فعالیت های غیرقانونی و غیرشرعی

(۳) خطر کند - با سوء استفاده از موقعیت هایی که با فریب و ظاهر سازی به دست می آورند.

(۴) هزینه و خطر کند - با پایمال کردن حقوق دیگران

۱۵۲- پاسخ صحیح پرسش های زیر کدام است؟

(الف) تفاوت بین کدام یک از موارد مطرح شده به مفهوم مالیات بر ارزش افزوده اشاره می کند؟

(ب) کدام یک از مفاهیم در مورد تعاملات بین بازیگران کلیدی اقتصاد صحیح است؟

(ج) دولت منابع مالی خود را که از طریق مالیات و فروش دارایی های ملی به دست آورده است، در چه مواردی به مصرف می رساند؟

(۱) الف: از تفاوت بین ارزش قیمت کالاهای تولید شده در هر مرحله و ارزش افزوده مرحله قبل ب: دولت با دریافت مالیات از

شرکت ها و خانوارها و پرداخت یارانه به آنها، نقشی مهم در اقتصاد ایفا می کند. ج: کالاهای اساسی و کالا و خدمات عمومی

(۲) الف: اعتبار مالیات بر ارزش افزوده هایی که در مرحله قبل پرداخت شده از قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده ب:

دولت، خریداری مهم در بازارهای کالاهای اساسی و ضروری است. ج: کالاهای اساسی و راهبردی و خدمات عمومی

(۳) الف: از تفاوت بین ارزش کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره ای مشخص گرفته

می شود. ب: خانوارها تقاضاکنندگان کالا و خدمات و همچنین عرضه کننده عوامل تولید هستند و دولت خریداری مهم در

بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات محسوب می شود. ج: ارائه خدمات گوناگون و کالای عمومی

(۴) الف: قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده و اعتبار مالیات بر ارزش افزوده هایی که در مرحله قبل پرداخت شده ب: دولت با

دریافت مالیات از شرکت و خانوارها و پرداخت یارانه به آنها، نقش مهمی در اقتصاد ایفا می کند و خانوارها تقاضاکنندگان کالا و

خدمات و همچنین عرضه کننده عوامل تولید هستند. ج: سرمایه گذاری های اساسی و نظامی و ارائه کالاهای عمومی

۱۵۳- در کشور هندوستان هزینه فرصت تولید برنج ۱۱۰ واحد پولی، هزینه فرصت تولید گندم ۱۷۵ واحد پولی و هزینه فرصت تولید چای ۹۰

واحد پول می باشد. کدام گزینه در مورد این کشور صحیح است؟

(۱) این کشور در تولید گندم مزیت مطلق دارد و اگر این اصل را رعایت نکند، باعث هدررفت منابع این کشور خواهد شد.

(۲) بهتر است منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید چای اختصاص دهد تا اصل مزیت نسبی رعایت شود.

(۳) در تولید گندم مزیت مطلق و نسبی ندارد و بهتر است برای تولید مقدار مشخصی از این کالا منابع بیشتری را صرف کند

تا در تولید این محصول به خودکفایی برسد.

(۴) اگر منابع کمیاب خود را به تولید برنج اختصاص دهد، می تواند در تولید این محصول به مزیت مطلق برسد.

۱۵۴- فرض کنید برای خرید نوعی لوازم خانگی به بازار رفته اید و عده ای حاضرند قیمت بالاتری را برای آن نوع لوازم خانگی بپردازند. به این

ترتیب قیمت این کالا افزایش می یابد. به کدام یک از دلایل مطرح شده در گزینه ها، افزایش قیمت این نوع لوازم خانگی کم بر روی

سطح عمومی قیمت ها اثر می گذارد؟

(۱) فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت ها بروز می کند.

(۲) قیمت سایر کالاها بالاتر از قیمت تعادلی باشد.

(۳) تعداد تقاضاکنندگان کاهش می یابد که باعث افزایش قیمت ها در کل کشور می شود.

(۴) تعداد عرضه کنندگان افزایش می یابد که باعث افزایش نرخ تورم در بازار می شود.

۱۵۵- درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

(الف) پیشرفت اقتصادی یک مفهوم کیفی است.

(ب) نقصان منابع طبیعی در گزارش های توسعه انسانی منعکس شده است.

(ج) برخی از کشورها و سازمان های بین المللی در طول سده های گذشته، برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی از شاخص رشد

استفاده کرده اند.

(د) اگر در جامعه ای پیشرفت اقتصادی اتفاق افتد، نمی توان گفت قطعاً رشد اقتصادی نیز رخ داده است.

(۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست

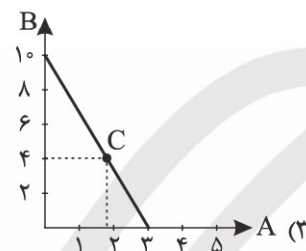
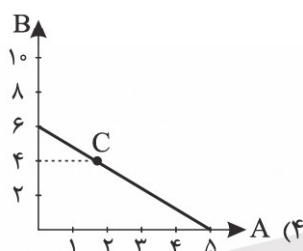
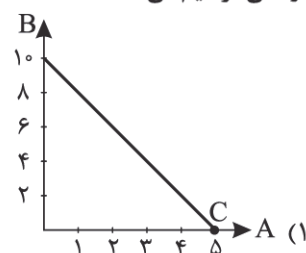
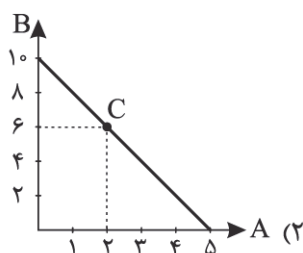
(۲) درست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

(۴) درست - نادرست - درست - نادرست

محل انجام محاسبات

۱۵۶- آقای محمدی $\frac{1}{8}$ حقوق ماهیانه ۱۶ میلیونی خود را صرف خرید دو کالای A و B می‌کند. اگر او در این ماه قصد خرید هر دوی این کالاها را داشته باشد و چنانچه قیمت کالای A: ۴۰۰ هزار تومان و قیمت کالای B: ۲۰۰ هزار تومان باشد، کدام گزینه قید بودجه را به درستی ترسیم می‌کند؟

۱۵۷- پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) اگر حداکثر پرداختی در قیمت ۵۰ تومان برابر ۱۰۰۰ تومان باشد، بازار با چه نوع مازادی روبه‌رو است و مقدار آن چقدر است؟

مقدار	قیمت به تومان	مقدار
۵۰	۲۰	۰
۴۰	۳۰	۲۰
y	۴۰	۳۰
x	۵۰	۶۰
۰	۶۰	۸۰

ب) مقدار تقاضا در قیمت تعادلی ۴۰ کدام است؟

ج) حداکثر پرداختی مصرف‌کننده در قیمت ۳۰ کدام است؟

۱) الف: مازاد عرضه و مقدار آن ۲۰ ب: ۳۰ ج: ۸۰۰

۲) الف: مازاد تقاضا و مقدار آن ۳۰ ب: ۳۰ ج: ۶۰۰

۳) الف: مازاد عرضه و مقدار آن ۴۰ ب: ۴۰ ج: ۷۰۰

۴) الف: مازاد عرضه و مقدار آن ۴۰ ب: ۳۰ ج: ۶۰۰

۱۵۸- با توجه به اطلاعات موجود در جدول، پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

چک پول	۲۷۰۰
سپرده‌های دیداری	۳۴۵۰
اسکناس + مسکوکات	۲۰٪ سپرده‌های دیداری
حساب پس‌انداز بلندمدت	۶۶۰
شبه پول	۵۰٪ حجم پول

الف) حساب پس‌انداز کوتاه مدت چقدر است؟

ب) حجم پول را محاسبه کنید.

ج) نقدینگی چقدر است؟

۱) الف: ۲۷۶۰ ب: ۶۸۴۰ ج: ۱۰۲۶۰

۲) الف: ۲۷۹۰ ب: ۷۵۰۰ ج: ۱۰۲۶۰

۳) الف: ۲۷۶۰ ب: ۷۵۰۰ ج: ۱۲۹۶۰

۴) الف: ۲۷۶۰ ب: ۶۸۴۰ ج: ۱۲۹۶۰

۱۵۹- آمار جمعیت، اشتغال و بیکاری یک کشور فرضی در سال ۲۰۲۰ به صورت جدول زیر جمع‌آوری شده است. نرخ بیکاری در این کشور

فرضی کدام است؟

جمعیت کل کشور	پایین‌تر از ۱۵ سال	افراد که یا مشغول به کارند یا به دنبال کار می‌گردند	تعداد افراد بیکار
۶۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر	۴۰ درصد جمعیت کل کشور	۲۰ درصد جمعیت افراد بالای ۱۵ سال	۳۵ درصد جمعیت فعال

۱) ۳۰ درصد ۲) ۳۵ درصد ۳) ۳۷/۴ درصد ۴) ۴۷/۲ درصد

۱۶۰- اگر دارایی شرکتی به ۴۰۰ سهم تقسیم شده باشد و قیمت اسمی هر سهم ۱۲۵ ریال باشد، فردی که ۲۰,۰۰۰ ریال سهم خریداری کرده باشد:

الف) فرد، مالک چند درصد از سهام شرکت است؟

ب) اگر قیمت بازاری هر سهم ۲۰ درصد بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، آنگاه فرد در مجموع چند ریال سود کرده است؟

۱) الف: ۴۰ درصد ب: ۶۰۰۰ ریال ۲) الف: ۲۰ درصد ب: ۵۰۰۰ ریال

۳) الف: ۲۰ درصد ب: ۴۵۰۰ ریال ۴) الف: ۴۰ درصد ب: ۴۰۰۰ ریال

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱۳
۲ اردیبهشت ۱۴۰۴

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	امیر زراندوز - داود بوالحسنی	محمد منتظران - ابوالفضل فروغی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	احمد بهزادی - داود تالشی - مصطفی داداشی	محمد کاووسی - محمود کاظمی
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز		احسان اسدی - محمود کاظمی
۴	روان‌شناسی	علی محسنی	فاطمه ابطحی - فاطمه عباسی	احسان اسدی - نگار کاتبی
۵	زبان عربی	کاظم غلامی	کیارش پورمهدی - آریا ذوقی - زهرا فرزانه	مبینا بهرامی - سمانه ریحانی
۶	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده		احسان اسدی - محمود کاظمی
۷	جغرافیا	بهروز یحیی		احسان اسدی - محمود کاظمی
۸	فلسفه و منطق	محمد تفقیدی	محمد تفقیدی - معصومه روزبهانی	احسان اسدی - محمد رضایی‌بقا
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا - فیروز کریمی	محمود کاظمی - رویا غفاری

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} (x+1)(2x+1) &= 2x^2 + 3x + 1 \quad \text{مساحت مستطیل} \\ \frac{1}{4}(2x+3)(x+3) &= \frac{1}{4}(2x^2 + 9x + 9) \quad \text{مساحت مثلث} \\ &= x^2 + \frac{9}{4}x + \frac{9}{4} \\ 16 \text{ مساحت مثلث} + \text{مساحت مستطیل} &= 16 \\ \Rightarrow (2x^2 + 3x + 1) + (x^2 + \frac{9}{4}x + \frac{9}{4}) &= 16 \\ \Rightarrow 3x^2 + 7\frac{1}{4}x + 5\frac{1}{4} &= 16 \xrightarrow{\times 4} 6x^2 + 15x + 11 = 32 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 6x^2 + 15x - 21 &= 0 \quad a+b+c=0 \\ x_1=1, x_2=\frac{c}{a} &\rightarrow \begin{cases} x_1=1 \text{ قق} \\ x_2=-\frac{21}{6}=-\frac{7}{2} \text{ غق} \end{cases} \\ \text{پس طول و عرض مستطیل به ازای } x=1 \text{ برابر } 2 \text{ و } 3 \text{ می شود و} & \\ \text{مساحت برابر } 6 \text{ است.} & \\ \text{همچنین قاعده و ارتفاع مثلث به ازای } x=1 \text{ برابر } 4 \text{ و } 5 \text{ مساحت} & \\ \text{برابر } 10 \text{ است. پس اختلاف مساحت دو شکل برابر است با: } 10-6=4 & \\ \text{(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۲۱)} & \end{aligned}$$

۲. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{کل معادله را در } (x-2)(x+3) \text{ ضرب می کنیم:} \\ x(x+3) - 2(x-2) &= 4(x-2)(x+3) \\ x^2 + 3x - 2x + 4 &= 4x^2 + 4x - 24 \\ \Rightarrow 3x^2 + 3x - 28 &= 0 \xrightarrow{\Delta > 0} x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{28}{3} \\ \text{(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۵)} & \end{aligned}$$

۳. گزینه ۱ صحیح است.

مختصات رأس سهمی برابر است با:

$$\begin{aligned} S &= \left(-\frac{b}{2a}, f\left(-\frac{b}{2a}\right) \right) \\ x &= -\frac{b}{2a} = -\frac{-4}{2(-2)} = 1 \\ f\left(-\frac{b}{2a}\right) &= f(1) = -2(1)^2 + 4(1) + 5 = 7 \Rightarrow S(1, 7) \\ \text{نقطه } (1, 7) \text{ روی خط } 2y - ax = 3 \text{ قرار دارد. پس داریم:} \\ 2(7) - a(1) &= 3 \Rightarrow a = 14 - 3 = 11 \\ f(a-6) &= f(11-6) = f(5) = -2(5)^2 + 4(5) + 5 \\ &= -50 + 20 + 5 = -25 \\ \text{(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۶۵)} & \end{aligned}$$

۴. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا میانگین داده‌های اولیه را به دست می آوریم:

$$\begin{aligned} \bar{X} &= \frac{x + (x+2) + (x+3) + (x+7)}{4} = \frac{4x+12}{4} = x+3 \\ \text{انحراف هر داده از میانگین را به دست می آوریم:} \\ x_1 - \bar{X} &\Rightarrow -3, -1, 0, 4 \\ \text{پس واریانس برابر است با:} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \sigma_1^2 &= \frac{\sum (x_i - \bar{X})^2}{n} = \frac{9+1+0+16}{4} = \frac{26}{4} = \frac{13}{2} = 6\frac{1}{2} \\ \text{داده‌ها در حالت جدید عبارتند از:} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x+2, x+2, x+3, x+9 \\ \text{میانگین جدید برابر است با:} \\ \bar{X} &= \frac{(x+2) + (x+2) + (x+3) + (x+9)}{4} = \frac{4x+16}{4} = x+4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x_1 - \bar{X} &\Rightarrow -2, -2, -1, 5 \\ \text{پس واریانس داده‌های جدید برابر است با:} \\ \sigma_2^2 &= \frac{4+4+1+25}{4} = \frac{34}{4} = \frac{17}{2} = 8\frac{1}{2} \end{aligned}$$

پس اختلاف دو واریانس برابر است با:

$$\begin{aligned} 8\frac{1}{2} - 6\frac{1}{2} &= 2 \\ \text{(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۹۰)} & \end{aligned}$$

۵. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{با توجه به شکل، میانگین برابر } a \text{ و انحراف معیار برابر } 40-a \text{ است، لذا:} \\ \bar{x} = a, \bar{x} = 10\sigma \Rightarrow \bar{x} = 10(40-a) \Rightarrow a = 10(40-a) \\ \Rightarrow a = 400 - 10a \Rightarrow 11a = 400 \Rightarrow a = \frac{400}{11} \\ \sqrt{a} = \sqrt{\frac{400}{11}} = \frac{\sqrt{400}}{\sqrt{11}} = \frac{20}{\sqrt{11}} \\ \text{تذکر: در نمودار مستطیل و میله خط، انحراف معیار همان اندازه طول} \\ \text{میله خط است.} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۳۵)

۶. گزینه ۲ صحیح است.

با جدول تناسب نمرات ۴ درس را به دست می آوریم:

$$\begin{array}{c|c} 75 & x \\ \hline 100 & 16 \end{array} \Rightarrow x = \frac{75 \times 16}{100} = 12 \quad \text{ریاضی}$$

$$\begin{array}{c|c} 50 & y \\ \hline 100 & 20 \end{array} \Rightarrow y = 10 \quad \text{زبان}$$

$$\begin{array}{c|c} 70 & z \\ \hline 100 & 18 \end{array} \Rightarrow z = 12\frac{1}{6} \quad \text{فلسفه}$$

$$\begin{array}{c|c} 45 & t \\ \hline 100 & 20 \end{array} \Rightarrow t = 9 \quad \text{تاریخ}$$

پس نمرات این دانش آموز ۹، ۱۲/۶، ۱۲، ۱۰ می باشد و میانگین نمرات او برابر است با:

$$\frac{10+12+12\frac{1}{6}+9}{4} = \frac{43\frac{1}{6}}{4} = 10\frac{9}{4}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۳)

۷. گزینه ۲ صحیح است.

برای به دست آوردن $f(0)$ از ضابطه بالایی و برای به دست آوردن $f(2)$ از ضابطه پایینی استفاده می کنیم:

$$\begin{aligned} f(0) &= |2 \times 0^2 - 1| - \frac{1}{3} = |-1| - \frac{1}{3} = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3} \\ f(2) &= [\sqrt{2^2 - 1}] - 3 = [\sqrt{3}] - 3 = [1\frac{1}{2}] - 3 = 1 - 3 = -2 \\ f(0) + f(2) &= \frac{2}{3} - 2 = -\frac{4}{3} \\ \text{(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۰)} & \end{aligned}$$

۸. گزینه ۳ صحیح است.

به ازای $m=0$ ضابطه تابع خطی f به صورت $f(x) = 2x + 4$ درمی آید و به ازای $m=1$ ضابطه تابع خطی f به صورت $f(x) = -x + 1$ درمی آید. محل برخورد این دو خط مختصات نقطه (α, β) را می دهد. پس با حل دستگاه داریم:

$$\begin{cases} y - 2x = 4 \\ y + x = 1 \end{cases} \Rightarrow 3x = -3 \Rightarrow x = -1 \\ y + -1 = 1 \Rightarrow y = 2 \end{aligned}$$

پس همه خطوط از نقطه $(-1, 2)$ می گذرند و $\alpha = -1$ و $\beta = 2$
 $\beta - \alpha = 2 - (-1) = 3$
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۵۷)

۹. گزینه ۲ صحیح است.

گام اول: پیدا کردن رابطه تعداد فروش (y) و قیمت (ریال)

$$\begin{aligned} -\frac{15000}{200} = -75 \Rightarrow y &= -75x + 15000 \\ \text{با توجه به اینکه } y \text{ تا کالا با قیمت } x \text{ ریال فروختیم پس درآمد برابر} \\ R &= yx \\ y &= -75x + 15000 \Rightarrow R = (-75x + 15000)x = -75x^2 + 15000x \end{aligned}$$

۱۳. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به اینکه ارزش گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow (r \vee s)$ نادرست است، پس مقدم درست و تالی نادرست است. یعنی:

$$p \wedge q \equiv T, r \vee s \equiv F$$

با توجه به اینکه $p \wedge q$ درست است، پس هر دو گزاره p و q باید درست باشند و با توجه به اینکه گزاره $r \vee s$ نادرست است، پس r و s هم نادرست‌اند، پس داریم:

$$(\sim p \Rightarrow s) \Leftrightarrow (q \Rightarrow \sim r)$$

$$(F \Rightarrow F) \Leftrightarrow (T \Rightarrow T)$$

$$T \Leftrightarrow T \equiv T$$

پس ارزش گزاره همواره درست است.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۱۰)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به اینکه فقط ۳ نفر زیر خط فقر هستند و x عددی طبیعی است پس ۱ و ۲ و ۳ زیر خط فقر هستند.

$$1, 2, 2, 4, 4, 6, 7$$

خط فقر به روش نصف میانگین برابر $\frac{\bar{x}}{2}$ است پس $\frac{\bar{x}}{2}$ باید از ۲ بزرگ‌تر باشد و کوچک‌تر مساوی ۴ باشد، یعنی:

$$2 < \frac{\bar{x}}{2} \leq 4 \Rightarrow 4 < \bar{x} \leq 8$$

میانگین داده‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{1+2+2+4+4+6+7+x}{8} = \frac{26+x}{8}$$

$$4 < \frac{26+x}{8} \leq 8 \Rightarrow 32 < 26+x \leq 64 \Rightarrow 6 < x \leq 38$$

چون x عددی طبیعی است پس حداقل x برابر ۷ و حداکثر x برابر ۳۸ است و مجموع حداقل و حداکثر x برابر است با:

$$38+7=45$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۷)

۱۵. گزینه ۲ صحیح است.

برای ساختن مثلث به ۳ نقطه نیاز داریم (به عنوان رأس‌ها) تعداد کل نقاط شکل برابر با ۱۲ است. پس فعلاً باید ۳ نقطه را از بین ۱۲ نقطه انتخاب کنیم:

$$\binom{12}{3} = \frac{12!}{9! \times 3!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{9! \times 3 \times 2 \times 1} = 220$$

ولی می‌دانیم هر ۳ نقطه که روی یک خط مستقیم واقع باشند، مثلثی تشکیل نمی‌دهند. در شکل موجود، روی خط مستقیم افقی ۵ نقطه وجود دارد و روی خط عمودی ۴ نقطه، لذا باید:

$$\binom{4}{3} + \binom{5}{3} = 4 + 10 = 14$$

تعداد مثلث‌ها = $220 - 14 = 206$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۶. گزینه ۱ صحیح است.

$$n(s) = 6^3 = 216$$

$$n(A) = \overset{\text{تاس سوم}}{\downarrow} \times \overset{\text{تاس دوم}}{\downarrow} \times \overset{\text{تاس اول}}{\downarrow} = 18$$

$$\{1, 3, 5\} \quad \{2, 4, 6\} \quad \{1, 4\}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{18}{216} = \frac{1}{12}$$

دقت کنید که خیلی وقت‌ها نیازی به نوشتن تمام اعضای پیشامد A نیست بلکه ما فقط با تعداد اعضای آن کار داریم به همین علت تعداد حالت‌های مربوط به تاس‌ها را در هم ضرب کرده‌ایم و $n(A)$ به دست آمده است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۹)

گام دوم: به دست آوردن هزینه تولید y کالا

هزینه ثابت برابر ۴۲ هزار ریال و هزینه تولید y کالا برابر $20y$ است.

$$C = 20y + 42000$$

پس هزینه کل برابر است با:

$$y = -75x + 15000 \text{ که } y = -75x + 15000$$

$$C = 20(-75x + 15000) + 42000 = -1500x + 342000$$

$$P = R - C$$

گام سوم: به دست آوردن تابع سود:

$$P = (-75x^2 + 15000x) - (-1500x + 342000)$$

$$= -75x^2 + 16500x - 342000$$

بیشترین مقدار P به ازای $x = -\frac{b}{2a}$ به دست می‌آید. یعنی:

$$x = \frac{-16500}{2(-75)} = \frac{16500}{150} = 110$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۷۰)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

اگر $x \in \mathbb{Z}$ باشد، همواره $[x] + [-x] = 0$ است و $\text{sign}(0) = 0$ پس

باید معادله $x^2 - 4x - 5 = 0$ را حل کنیم:

$$x^2 - 4x - 5 = 0 \Rightarrow (x+1)(x-5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 5 \end{cases}$$

اگر $x \notin \mathbb{Z}$ نباشد، همواره $[x] + [-x] = -1$ است و

$\text{sign}(-1) = -1$ پس باید معادله $x^2 - 4x - 5 = -1$ را حل کنیم:

$$x^2 - 4x - 5 = -1 \Rightarrow x^2 - 4x - 4 = 0$$

با توجه به اینکه دلتای معادله فوق برابر $32 = 16 + 16$ است پس جواب‌های معادله عضو اعداد صحیح نیستند و هر دو قابل قبول‌اند و مجموع جواب‌ها برابر $-\frac{b}{a}$ است.

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{4}{1} = 4$$

جواب‌های معادله اول هم $x = -1$ و $x = 5$ بود پس مجموع کل جواب‌های معادله برابر است با:

$$-1 + 5 + (4) = 8$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۲۸ و ۳۰)

۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به اینکه f تابعی ثابت است پس صورت باید ضریبی از مخرج

باشد به عبارت $\frac{3}{1} = -\frac{n}{4}$ که از آنجا $n = -12$ است و تابع $f(x)$ به

تابع ثابت $f(x) = 3$ تبدیل می‌شود، زیرا:

$$f(x) = \frac{3x+12}{x+4} = \frac{3(x+4)}{x+4} = 3$$

پس خروجی f در هر حالتی برابر ۳ است و داریم:

$$\frac{3}{2 \times 3 - 3 \times 3} = \frac{3}{6-9} = \frac{3}{-3} = -1$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۲۶)

۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

ضابطه تابع را برای $x > 0$ می‌نویسیم. می‌دانیم شیب خط $-\frac{2}{3}$ و

عرض از مبدأ ۲ داریم پس ضابطه آن به صورت $y = -\frac{2}{3}x + 2$ است،

پس با توجه به ضابطه $g(x) = 2x^2$ داریم:

$$x \geq 0 \Rightarrow g(x) - f(x) = -\frac{2}{3}x + 2$$

$$\frac{g(x)}{f(x)} = \frac{2x^2}{-\frac{2}{3}x + 2} \Rightarrow 2x^2 - f(x) = -\frac{2}{3}x + 2 \Rightarrow f(x) = 2x^2 + \frac{2}{3}x - 2$$

بنابراین:

$$f(1) = 2(1)^2 + \frac{2}{3}(1) - 2 = \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۱)

۱۷. گزینه ۳ صحیح است.

اعداد اول عبارتند از: $\{2, 3, 5, 7, 11, \dots\}$
 اعداد غیراول هم عبارتند از: $\{1, 4, 6, 8, 9, \dots\}$
 لذا برای محاسبه a_1 باید از ضابطه پایینی a_n و برای محاسبه a_3 باید از ضابطه بالایی a_n استفاده کنیم:

$$a_1 = 2k + 10(10) = 2k + 100$$

$$a_3 = 3(3)^2 - 3 = 27 - 3 = 24$$

$$\Rightarrow 2k + 100 - 24 = 200 \Rightarrow 2k = 124 \Rightarrow k = 62$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۵۹)

۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

دنباله $a_n = 2n + 1$ بر حسب n خطی است پس حسابی می باشد.
 ضریب n یعنی عدد ۳ همان اختلاف مشترک است جمله اول هم برابر می شود با:
 $a_1 = 3(1) + 1 = 4$
 حالا S_{100} را حساب می کنیم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{100} = \frac{100}{2}(2(4) + 99(3))$$

$$= 50 \times 305 = 15250$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۶۹)

۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

می دانیم اگر عدد b واسطه هندسی بین دو عدد a و c باشد، رابطه $b^2 = ac$ بین آنها برقرار است. لذا اگر ریشه های معادله α و β بنامیم، خواهیم داشت:

$$3^2 = \alpha \cdot \beta \Rightarrow 9 = \frac{c}{a} \Rightarrow 9 = \frac{m-3}{1} \Rightarrow m = 12$$

حاصل ضرب ریشه ها

حالا عدد ۱۲ را در معادله به جای m ها قرار می دهیم:

$$x^2 + 11x + 9 = 0 \Rightarrow \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -\frac{11}{1} = -11$$

یادآوری: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ مجموع ریشه ها برابر $-\frac{b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه ها هم برابر با $\frac{c}{a}$ است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۳)

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

جمعیت باکتری هر ۴ ساعت ۳ برابر می شود، پس در هر ساعت $\sqrt[3]{3}$ برابر می شود، لذا پس از ۶ ساعت $(\sqrt[3]{3})^6$ برابر می شود و داریم:
 $(\sqrt[3]{3})^6 = (\sqrt{3})^3 = \sqrt{27}$

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۳ صحیح است.

کتاب عالم آرای عباسی به نثر ساده در داخل ایران نوشته شده است.
 (علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۳)

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

زبان پارتی تا اوایل دوره ساسانی آثاری به این زبان تألیف می شد و در شمال و شمال شرقی متداول بود. زبان پهلوی زمان رسمی دوره ساسانی بود.
 (علوم و فنون ادبی دهم، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه ها:
 الف) صبا کاشانی به سبک خراسانی و اوایل عهد سلجوقی شعر می سرود.
 ج) ایرج میرزا در راه مبارزه با استبداد شعر نسروده بود.
 (علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۱۵ تا ۱۸)

۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

دو مورد نادرست است: ۱- اخوان ثالث یکی از موفق ترین رهبران شعر نیمایی بود. ۲- پروین اعتصامی در قطعات به شیوه انوری و سنایی توجه داشت.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۶۸ تا ۷۲)

۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
 از این اوستا: اخوان ثالث
 تنگسیر: صادق چوبک
 بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری
 عباس نامه: وحید قزوینی
 حبیب السیر: خواند میر
 موارد درست:
 سیاحت نامه: زین العابدین مراغه ای
 رشحات عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی
 شرف نامه: بدلیسی

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۷۲ تا ۷۴)

۲۶. گزینه ۳ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۱۵)

۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

مفاهیم ابیات ۲ تا ۴ به ترتیب «بیگانه ستیزی»، «ظلم ستیزی» و «گلایه از اوضاع نابسامان اجتماع» است، که هر سه از مضامین پرکاربرد در شعر معاصر به حساب می آیند.
 اما گزینه ۱ مفهومی عاشقانه دارد که خاص و متعارف در این دوره ادبی نیست.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۹۶ و ۹۷)

۲۸. گزینه ۳ صحیح است.

۱) استفاده از آرایه های بدیعی و بیانی جناس (جان و جهان)، استعاره (تشخیص برای زلف)، مجاز و کنایه
 ۲) استفاده از آرایه های تشبیه (بحر غم)، مجاز (کف) و ایهام (روان)
 ۳) این بیت از سبک هندی است چرا که اغراق های فراوان دارد و نازک خیالی در آن مشهود است.
 ۴) استفاده از آرایه های بدیعی و بیانی تشخیص، استعاره مکنیه، کنایه (به جان آمد دلم) و سجع (جان - بی پایان - هجران)
 (علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۳۷)

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

دو تا تشبیه دارد: آرزو مثل کمند برای صید مقاصد و مثل شیرازه بند برای دفتر کارها است.
 بررسی سایر گزینه ها:
 ۱) چهره مثل آفتاب / بوسه مثل شکر
 ۳) رخ مثل آتش و خال مثل هندو سیاه است. خط خوشبوی صورتش مثل زمرد سبز و زلفش مثل افعی پیچان است.
 ۴) رخ مثل زهره و ماه، لب مثل قند و شکر، بر [سینه] سوسن و سیم، دل مثل آهن و سنگ. دقت شود که یک مشبه بیشتر نداریم. البته دو مشبه به داریم اما وجه در آنها یکی است و آنها به ترتیب عبارتند از: روشنی، شیرینی، سفیدی، سختی
 (علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۲۹)

۳۰. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴ واژه های پیمان و پیمان به یک معنایند و جناس تام نمی سازند. / چون دلیل دروغین و غیرمنطقی برای پدیده ای نداریم، پس حسن تعلیل نداریم!!
 بررسی سایر گزینه ها:
 ۱) اینکه استخوانش مثل غبار پودر شود اما هم چنان پابرجا باشد اغراق است. / سنگ ملامت: اضافه تشبیهی است.
 ۲) واژه «همانطوری که» بین دو مصراع معنا می دهد پس اسلوب معادله دارد. / مصراع اول تشخیص دارد.
 ۳) دور از روی تو: ایهام است ۱- هجران و دوری، ۲- فعل دعایی «دور باد از روی تو» و هر دو معنا به کار می رود = ایهام می سازد. / موسم گل: مجاز از فصل بهار است.
 (علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه های ۲۹ و ۵۲)
 (علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه های ۸۹ و ۹۰)

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

(ب) تناقض: دریای آتش
(د) کنایه: سپر افکندن = کنایه از تسلیم شدن
(الف) جناس ناقص: بر - بار - بحر - بر - در: ناقص افزایشی و اختلافی هستند.

(ج) حس آمیزی حرف (سخن): شنوایی + سخت (لامسه)
دقت داشته باشید دو طرف جناس نمی‌توانند هر دو حرف ربط یا حرف اضافه باشند به همین سبب «گر» و «در» در «ب» جناس نمی‌سازند.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۶۰ و ۱۱۳)

۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

در گزینه ۲ تشبیه وجود دارد (چراغ هدایت) اضافه تشبیهی است ولی تضمین وجود ندارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عطا و خطا هم سجع‌اند و هم جناس ناقص
(۳) تضاد (بند و چاه - تخت و گاه - بدایت و نهایت) / موازنه: در دو جمله سجع‌های متوازی و متوازن در مقابل هم قرار می‌گیرند.
(۴) این برف: استعاره از «پیری» است / سر: مجاز از قصد و هدف

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۲۷)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۳۳)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(الف) «مدام» ایهام دارد (شراب، همیشه)
(ب) واژه «بو» ایهام تناسب دارد
(ج) واژه «مشری» ایهام تناسب دارد.
(د) «دستان» ایهام دارد (دست‌ها، مکر و فریب)
(ه) «شیرین» ایهام دارد (معشوقه خسرو، طعم شیرین)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۹)

۳۴. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) استعاره مکنیه: زلفین سیاه به عشاق دل‌داری می‌دهد.
ایهام تناسب: واژه «قرار» در مصراع دوم ۱- عهد و پیمان / واژه اول ۲- آرام و قرار که در بیت قابل استفاده نیست اما با واژه دوم «قرار» و دل‌داری تناسب دارد.

جناس همسان: دو واژه «قرار» معنای متفاوت دارند.
(۲) بیت حس آمیزی ندارد. جامه: استعاره از گلبرگ‌های گل / مر - سر:

جناس ناهمسان
(۳) ایهام تناسب ندارد، واژه‌های شکم - بم - عدم - سبع در شعر دارند.

شکم غم را بذرانی، تشخیص دارد.
(۴) بیت تشبیه ندارد، جناس (که - چه)، حسن تعلیل دارد.
دلیل شکفته شدن گل این است که دعایش مستجاب شده است و به این دلیل می‌خندد.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۸۸ و ۱۱۲)

۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی ابیات:

(د) «باران» در مصراع دوم استعاره مصرحه از عشق
«برگ و گیا» در مصراع دوم استعاره مصرحه از ما (انسان‌ها)
(ج) اسلوب معادله دارد.

(ب) حسن تعلیل دارد (علت شعله‌ور شدن آه من باد صبحگاهی است که از کوی معشوق برخاسته است).
(الف) جناس ناهمسان (سگ - سر)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۸۸ و ۱۱۲)

۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی ابیات:

(ب) هوا ایهام دارد: ۱- آرزو، ۲- فضا و جو
(د) سر: مجاز از قصد و تصمیم
(الف) حس آمیزی: تلخی عشق
(ج) استعاره مکنیه: قد مه

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۸۸ و ۱۱۲)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

هرگاه عیب یا عیوب قافیه یا قافیه غلط را در تست‌ها خواستند:

۱- ابتدا قاعده ۲ قافیه را در هر دو حالت نگاه کنیم مخصوصاً متفاوت بودن صامت‌ها در قاعده ۲ قافیه (مصوت + صامت)، (مصورت + صامت + صامت)

۲- در قاعده ۱ و ۲ متفاوت بودن مصوت‌های کوتاه و بلند
در گزینه ۳ صدق و عشق قافیه‌اند - یکی از صامت‌ها متفاوت است.
(ص، -، د، ق / ع، -، ش، ق -، -، -، شق) که صامت (د، ش) متفاوت است و قافیه غلط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) زنده - کنده = قافیه‌اند، (ه) حرف الحاقی است و حروف قافیه (-، ند -، ند) است چون حرف الحاقی گرفته است متفاوت بودن مصوت کوتاه را درست می‌کند یعنی قافیه درست است.

(۲) دستی - آستی = قافیه‌اند: (ی) حرف الحاقی است و حروف قافیه (-، ست) در هر دو واژه است.

(۴) کهن بار - بار = واژه قافیه‌اند و حروف قافیه (ار) است قاعده (۲) قافیه‌اند.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

دو بیت دارای ذوق‌فایتین است که قافیه آن جناس نیز دارد:

بررسی ابیات:

(ب) باد - باد ← جناس همسان

داد - باد ← جناس ناهمسان

(ه) روان (روح و جان) - روان (رونده) - جناس همسان

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۸۸)

۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ۳:

اختیار شاعری بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: هجای سوم مصراع اول (سعدی، خویشتنم)

اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: هجای دوم مصراع اول ابدال: در رکن پایانی مصراع دوم (فعلن ← فع لن)

امکان حذف همزه در هجای هفتم مصراع دوم (نسب از ← ن س بَر)
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۸ و ۹۳)

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی وزن مصراع‌ها:

مصراع‌های دارای وزن ناهمسان:

همه جمال تو بینم چو دیده باز کنم: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلن
طبع تو دمساز نیست چاره چه سازم: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

مصراع‌ها با وزن دولختی:

آخر نگاهی بر حال ما کن: مستعلن فع مستعلن فع

آن که مست جانان نیست عارف ار بود عالم است: فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن

می‌رسد ای جان باد بهاری: مفتعلن فع مفتعلن فع

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۸)

۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی مصراع‌ها:

(ب) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

(ج) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

(د) فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن [فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن]

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۲۲)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) افراد با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها، به آنها تداوم می‌بخشند.

(ب) جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.
(ج) می‌دانید که هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست؛ ولی هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییر هستند و تغییر برخی از آنها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۴، ۲۰ و ۳۰)

۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند.
عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت بخشی از هویت جهان اسلام درآمد.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۰۴)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) اقتصاد سرمایه‌محور، در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود ولی به تدریج، انباشت ثروت، پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.
(ب) با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.
(ج) کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را نیز بر می‌دارند و استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی را مخدوش می‌سازند.
(د) آنها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۶۸)

۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.
(ب) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد؛ زیرا این علوم موجب می‌شوند که فرهنگ‌های دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند.
(ج) حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لرد جان راسل، پدر بزرگ برتراند راسل فیلسوف مشهور، از هر اقدامی برای مقابله با حیطی ایرلند خودداری کنند.
(د) ماکس وبر تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست، بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. به همین دلیل، وبر جامعه‌شناسی خود را تفهیمی - تبیینی معرفی می‌کرد.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۶۶، ۷۱ و ۷۸)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۴۸)

۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند.
(ب) هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.
(ج) وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.
(د) انسان با تفکر و تعقل، از دیده‌ها، شنیده‌ها و خواننده‌هایش فراتر می‌رود، معنای پدیده‌های اطراف خود را درک می‌کند و به آگاهی گسترده‌تر و عمیق‌تری از عالم و آدم می‌رسد و ...
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵۱ و ۷۹)
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۴۲)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۲)

۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.
(ب) مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.
(ج) هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله، دیگر دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت‌ها) به وقوع خواهد پیوست.
(د) در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۷۶ و ۸۶)

۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) اندیشمندان و عالمان دینی، اغلب براساس ضرورت حفظ امنیت با قدرت‌های سیاسی تعامل می‌کردند.
(ب) فقاقت و عدالت دو مفهوم برتر فرهنگ اسلامی، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی مهجور و ناتوان باقی مانده بود.
(ج) هنگامی که دولتمردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری قدم برداشتند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.
(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۱۶)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) هر وقت در یک جامعه، مسأله خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن فراهم می‌گردد.
(ب) یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های منظم اجتماعی تقلیل می‌دهد.
(ج) وجود نظریات متفاوت درباره پدیده‌های اجتماعی، نشانه پیچیدگی پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آنها است. برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۵)
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۹ و ۴۶)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. همین فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن، پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف، درون هر جهان اجتماعی می‌شود.
(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۵۰)

۶۳. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) بی‌شک به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی ناپسند و مخالفت با این امر ناپسند و مبارزه با آن، ارزشمند است. اما این سکه روی دیگری هم دارد. گاهی تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌هاست و فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد.
(ب) جهان اسلام، به سبب اینکه روش علمی به روش حسی و تجربی محدود نمی‌گردد و عقل و وحی نیز به عنوان دو ابزار شناخت علمی به رسمیت شناخته می‌شوند، علوم نافع به علوم ابزاری محدود نمی‌گردند و علوم دیگر را نیز در بر می‌گیرند.
(ج) برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.
(د) ماکس وبر معتقد بود، جهان متجدد، رویکرد دنیوی و این جهانی دارد و در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام بر می‌دارد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۴۸)

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۴)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۰ و ۹۵)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: در تعریف عملیاتی، متغیرهای موردنظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف می‌شوند. تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسان یا مفهوم مشترک برسند. در اینجا هوش اجتماعی و پیشرفت تحصیلی چون تغییر می‌کنند متغیر هستند ولی دانشجویان متغیر نیستند.

عبارت دوم: در روش علمی اگر یافته‌های پژوهش ابهام‌زدایی و روشن‌سازی شوند یعنی موقعیت نامعین با روش تجربی ابهام‌زدایی شود و از طرفی هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی، یافته‌های دیگران را تکرار کند یعنی پاسخ‌ها قابل تکرار باشد در مجموعه روش علمی قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۹)

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از موضوعی، توصیف پدیده است.
(۲) وقتی صحبت از علت و معلول می‌شود مثل پایین آمدن نمرات معلول و پیامد و نتیجه عدم وجود انگیزه‌ها می‌باشد یعنی تبیین صورت گرفته است.
(۳) راهکاری که برای رفع مشکل ارائه شده است همان کنترل است.
(۴) احتمال وقوع یک رفتار در موقعیت دیگر همان پیش‌بینی است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۶۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

تغییرات مرحله‌ای یا کیفی رشد تغییراتی هستند که فرد قبلاً آن ویژگی‌های جدید را نداشته است و به عبارتی اساسی هستند مثل ناگهانی بودن رشد جنسی در دوره نوجوانی
رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی و ارزشی و دینی قضاوت کند.
علاوه بر رشد سریع شناختی، رشد اجتماعی هم زمینه‌های رشد ارزش‌های اخلاقی را فراهم می‌کند.
آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوان، پیامد ناسازگارانه تغییرات شناختی است که نوجوانان در نحوه به‌کارگیری این توانایی‌ها پختگی لازم را ندارند.
شباهت دوقلوهای یکسان یا همسان به خاطر ویژگی‌های وراثتی یکسان آنهاست.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۰، ۴۲، ۵۴، ۵۶ و ۶۱)

۶۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

مبنای استدلال در دوران کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است که مربوط به حوزه شناختی رشد است.
در تبیین فرایند رشد درک اخلاقی، می‌توان گفت که کودکان در ابتدا هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند.
تعامل با هم‌جنس مثل بازی‌های گروهی در دوره دبستان اتفاق می‌افتد که مربوط به حوزه اجتماعی رشد است.
استفاده از قیچی برای بریدن کاغذ، جزء مهارت حرکات ظریف است که پس از مهارت حرکات درشت شکل می‌گیرد و مربوط به حوزه رشد جسمانی - حرکتی می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۷، ۵۱ و ۵۵)

۷۰. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

قرار دادن نقشه و تصاویر در جغرافیا در کنار توضیحات متنی مربوط به اصل مجاورت است.

در نقاشی‌های «موریس اش» بیننده می‌تواند چندین تصویر مختلف را در یک نگاه ببیند. چون در اصل شکل و زمینه، ادراک ما از یک شکل، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند.

در نقاشی‌های پرسپکتیو مثل خطوط ریل راه‌آهن که به نقطه‌ای در دور دست ختم می‌شود به این دلیل است که براساس اصل استمرار ما گرایش داریم اشکال را به صورت متصل و پیوسته ببینیم نه منقطع و غیرپیوسته.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه ۸۴)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

عقل معانی مختلف و کاربردهای متفاوتی دارد و برای هر کدام از این معانی و کاربردها، اصطلاحات ویژه‌ای وجود دارد. گاهی عقل را در یک معنای عام به کار می‌برند که هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده می‌کنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره می‌برند. در این معنا می‌توان از انواع عقل سخن گفت از جمله موارد زیر:

عقل ابزاری (تجربی): دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی (محسوس) از این عقل استفاده می‌کنند و همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی پایبندند. اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی و... به کمک این عقل درک می‌شوند. جامعه‌شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

عقل تفسیری: برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش انسان‌ها، گفتار و متن به کار می‌رود. برای مثال معنای برخاستن یک فرد در جمع با کمک این عقل فهمیده می‌شود. جامعه‌شناسی تفسیری برای فهم دیگران و ارتباط با آنان یا معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی از این عقل مدد می‌گیرد.

عقل انتقادی: عقلی است که برای ارزیابی و داوری درباره مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می‌رود؛ مثلاً وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند. جامعه‌شناسی تفسیری به توصیف ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بسنده می‌کند، ولی جامعه‌شناسی انتقادی از عقل ابزاری و عقل تفسیری عبور می‌کند و به دنبال عقلانیت دیگری می‌گردد که ظرفیت و توان داوری ارزشی و انتقادی داشته باشد و این ظرفیت و توان را در عقل انتقادی جست‌وجو می‌کند.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۶۵. گزینه ۳ صحیح است.

الف) نادرست، انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های اکتسابی می‌شود.

بررسی علت نادرست بودن عبارت: مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را انسداد اجتماعی می‌گویند. باز بودن راه تحرک اجتماعی به معنای امکان دسترسی افراد محروم و کمتر برخوردار جامعه به موقعیت‌های اجتماعی بالاتر است. انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی مانند وراثت، نژاد و... تعیین می‌شود؛ ولی در بسیاری از جوامع که مبتنی بر ویژگی‌های اکتسابی هستند نیز شرایط به گونه‌ای است که در عمل، راه تحرک اجتماعی بر محرومان جامعه بسته می‌شود.

ب) درست، مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

ج) نادرست، دورکیم، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام «فیزیک اجتماعی» را برای این رشته برگزید.

بررسی علت نادرست بودن عبارت: جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود. به همین دلیل، آگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام «فیزیک اجتماعی» را برای این رشته برگزید. این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد با نام «جامعه‌شناسی تبیینی» شناخته می‌شود.

د) نادرست، در اواخر قرن بیستم، قشربندی و کشمکش طبقاتی به جای هویت، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

بررسی علت نادرست بودن عبارت: در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد. در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آنها، تعریف می‌شود. در این دوره، افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند، علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند. در همه این عرصه‌ها، سیاست هویت ایجاد می‌شود و تنازع و درگیری افزایش می‌یابد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸۴)

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۲۰)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۶ و ۸۵)

۷۱. گزینه ۲ صحیح است.

الف) نادرست، اگر انتظار برای ظاهر شدن محرک هدف طولانی شود، در آن صورت گوش به زنگی کاهش پیدا می کند به عبارتی خستگی موجب افت گوش به زنگی می شود که موجب خطای از دست دادن محرک هدف می شود.

ب) درست، انجام همزمان چند تکلیف دشوار، کارایی توجه را کاهش می دهد. یعنی اثر منفی توجه تقسیم شده بیشتر می شود.

ج) درست، برای ایجاد توجه تمرکز، از حواس مختلف برای انجام یک تکلیف باید استفاده شود. اگر از یک حس برای انجام چند تکلیف استفاده شود، کارایی توجه کاهش می یابد و اثر منفی توجه تقسیم شده بیشتر می شود.

د) نادرست، در جست و جو، پیدا کردن محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصربه فرد آن هدف است. اگر تعداد عوامل انحرافی زیاد شود سرعت پیدا کردن محرک هدف کم می شود. اگر ویژگی منحصربه فرد در محرک هدف نباشد، پیدا کردن محرک هدف با سرعت کمتری انجام خواهد شد.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۷۷ تا ۸۱)

۷۲. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

الف) به یاد داشتن یا ذخیره یا نگهداری اطلاعات: اندوزش به یاد داشتن نام معلم اول ابتدایی، دربرگیرنده تجربه مشخص است که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می شود. پس حافظه رویدادی است.

ب) به خاطر سپردن یعنی رمزگردانی به خاطر سپردن آدرس محل آزمون کنکور فلان سال، مربوط به تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می شود. پس حافظه رویدادی است.

ج) به کار بستن و استفاده یا کاربرد مطالب همان یادآوری و بازیابی اطلاعات است.

به کار بستن مطالب آموزش دیده در کلاس آشپزی در حقیقت همان دانش عمومی ذخیره شده است که مربوط به حافظه معنایی می شود.

د) ثبت اطلاعات همان به خاطر سپردن یا رمزگذاری است و ثبت تاریخ عملیات بیت المقدس و فتح المبین مربوط به حافظه معنایی و دانش و اطلاعات عمومی است.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۹۱، ۹۷ و ۹۸)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

الف) برای کاهش اثر تداخل راهکارهای زیر پیشنهاد می شود: یادگیری عمیق - یادگیری با استراحت - یادگیری با رعایت فاصله زمانی - مطالعه چندحسی - بسط معنایی - تمایزبخشی - برگرداندن به زبان خود ب) توانمندی در بازیابی موفق اطلاعات زمانی اتفاق می افتد که از راهکارهای زیر استفاده شود:

کاهش اثر تداخل - یادگیری عمیق - یادگیری با استراحت - ساماندهی مطالب - برگرداندن به زبان خود - آزمون مکرر - مرحله های ۴ و ۵ پس خبا ج) برای کنترل اثر گذشت زمان باید از مرور کارآمد و کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری یک مطلب استفاده کرد.

د) برای شکل گیری حافظه قوی کلیه راهکارها و فنون بهسازی حافظه مناسب هستند، مخصوصاً پرهیز از همزمانی چند فعالیت.

برای شکل گیری حافظه قوی باید توجه متمرکز داشته باشیم. بیشتر افرادی که می گویند حافظه ما ضعیف است، مشکل حافظه ندارند بلکه مشکل توجه دارند (توجه ناقص). وقتی همزمان چند موضوع را به حافظه می سپاریم حاصل آن تشکیل حافظه ضعیف است.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

عواملی که بر حل مسئله تأثیر می گذارند عبارتند از: تجربه گذشته (انتقال مثبت و منفی) - اثر نهفتگی - تغییر زاویه دید یا بازنمایی یا تغییر نوع نگاه.

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت ها:

الف) نادرست، در روش خرد کردن، یک مسئله بزرگ به چندین مسئله کوچک تقسیم می شود. افراد در این روش مسئله های کوچک را حل می کنند تا به تدریج بتوانند به حل مسئله بزرگ دسترسی پیدا کنند. در این روش معیاری برای داوری درباره راه حل ها وجود ندارد. ارائه معیار برای داوری مربوط به روش بارش مغزی است.

ب) درست، روش مهندسی معکوس نمونه ای از روش شروع از آخر است. در این روش هدف مشخص است و برای حل مسئله از هدف شروع می کنیم و رو به عقب می رویم یعنی از هدف اصلی به هدف فرعی می رویم.

ج) نادرست، در روش بارش مغزی همه راه حل های احتمالی که فکر می کنیم در پاسخ به یک مسئله درست باشد، ارائه می شود.

د) درست، در روش کاهش تفاوت، وضعیت موجود یعنی وجود مسئله، وضعیت مطلوب یعنی رسیدن به راه حل. در این روش حل کننده مسئله تلاش می کند گام به گام با یک روش یا فرمول یا نظم خاصی مسئله را حل کند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۱۲۶، ۱۲۸ و ۱۲۹)

۷۶. گزینه ۲ صحیح است.

نکته برجسته در این زوجین پرداختن هزینه های فراوان برای ازدواج با یکدیگر می باشد. یعنی این زوجین به دلیل پرداخت هزینه قبلی مسیر آینده را هر طور شده طی می کنند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) ما نمی دانیم که سبک تصمیم گیری این زوجین منطقی است یا خیر. ۳) استفاده از سبک تصمیم گیری احساسی نتایج پایدار و خوبی را به همراه نخواهد داشت.

۴) این عبارت به سؤال ارتباطی ندارد.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۱۴۲)

۷۷. گزینه ۳ صحیح است.

تصمیم گیری یعنی «ارزیابی راه های مختلف و انتخاب بهترین راه». آرشام بعد از ارزیابی گزینه های مختلف نمی تواند با قطعیت انتخاب کند. پس در تصمیم گیری مشکل دارد. یعنی او بعد از اطمینان از جواب هم خوب تصمیم نمی گیرد، در همین راستا حضرت علی (علیه السلام) در کلامی شرط تصمیم گیری را رسیدن به یقین می داند و در حکمت ۲۷۴ نهج البلاغه می فرماید: «چون به یقین رسیدید، اقدام کنید».

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۱۳۷)

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

در انگیزه بیرونی، عامل خارجی (رسیدن به بهشت) فرد را به انجام دادن کاری خاص (اعمال عبادی) برمی انگیزد.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۱۶۳)

۷۹. گزینه ۲ صحیح است.

مسائل روانی در نقش عامل ایجاد بیماری های جسمانی: برخی از مسائل روانی در ایجاد انواع بیماری های جسمانی مؤثر است، مثلاً افرادی که تحت فشار روانی کنکور هستند بیشتر دچار مشکلات جسمانی می شوند و در نتیجه بیشتر به پزشک مراجعه می کنند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۱۹۱)

۸۰. گزینه ۳ صحیح است.

اطلاع داشتن از نظرسنجی ها و افکارسنجی ها، کاندیدا را با نگرش های مردم آشنا می کند. حال این چه فایده ای دارد؟
رای دهندگان به کسی رای می دهند که نگرش او در مورد مسائل مختلف به نگرش آنها نزدیک باشد.

(روان شناسی یازدهم، صفحه ۱۷۲)

زبان عربی

۸۱. گزینه ۴ صحیح است.

لم یفرقوا: فرق نگذاشتند (رد گزینه های ۱ و ۳) ← نکته: «لم + مضارع» به صورت ماضی ساده یا نقلی منفی ترجمه می شود. / منهم: از آنان (رد گزینه ۳) / سوف یؤتیهم: به آنها خواهد داد (رد گزینه های ۱ و ۲) / أجور: پاداش ها، مزدها (جمع مکسر «أجر» است). (رد گزینه ۳)
توجه: به حرکت کلمات خوب دقت کنید مثلاً کلمه «أجور» به صورت منصوب آمده یعنی مفعول است، پس نباید به صورت فاعل یا نایب فاعل ترجمه شود.

(عربی یازدهم، درس ۶)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

إلی صغر: به کوچکی (رد گزینه ۴) / انطوی: در هم پیچیده شده (فعل است که به اشتباه در گزینه ۴ به صورت صفت ترجمه شده، رد گزینه ۴) / كثير من الأسرار التي: بسیاری از اسراری که (رد سایر گزینه ها) / لا نهاية لها: هیچ پایانی ندارد (رد گزینه های ۱ و ۲)
نکته: «لا + اسم بدون «ال» دارای فتحه» از نوع نفی جنس است که باید در ترجمه آن از «هیچ» استفاده کنیم.

(عربی دوازدهم، درس ۱)

۸۳. گزینه ۱ صحیح است.

دوویاً: با پشتکار (حال از نوع اسم است نه جمله) (رد گزینه ۲) / مادام: تا زمانی که (رد گزینه های ۲ و ۴) / یكون آمناً: ایمن دارد (رد گزینه های ۲ و ۳) / و هو قد خذد: در حالی که مشخص کرده (رد سایر گزینه ها) / لن یخیب أمله: ناامید نخواهد شد (رد گزینه ۳)
نکته: «لن + فعل مضارع» معنای آینده منفی را می رساند.

(عربی دوازدهم، درس ۲)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

تتعایشوا: همزیستی کنید (رد گزینه ۱)
نکته: فعل «عاش: زندگی کرد» را با «تعایش: همزیستی کرد» اشتباه نگیرید.
«بینکم: میان خویش» در گزینه ۴ ترجمه نشده است.
فلتتجلّ (ف + ج + تَجَلّی): باید جلوه گر شود (رد سایر گزینه ها)
نکته: در ساختار «ف + ج + مضارع» حتماً با فعل امر و لام جازمه روبه رو هستیم که در ترجمه از «باید» استفاده می کنیم.
«الله» ضمیر متصل ندارد که به اشتباه در گزینه ۱ همراه ضمیر ترجمه شده.

(عربی دهم، درس ۴)

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

أراضي زراعية كثيرة: زمین های زراعتی زیادی (ترکیب وصفی نکره است). (رد گزینه ۲) / محاصيل یحتاجون إليها: محصولاتی را که به آن نیاز دارند (رد سایر گزینه ها)
قاموا بـ: اقدام کردند (رد گزینه ۳)
نکته: فعل «قام» به معنای «برخاست و بلند شد» است ولی هنگامی که با حرف «ب» به کار برود معنای «اقدام کرد و پرداخت» دارد.
لتقضي: تا سپری بشود، تا بگذرد (رد گزینه های ۲ و ۳) / حواستان باشد که «أیام» مرفوع است یعنی فاعل است نه مفعول.
کلمه «القاسية» با توجه به مرفوع بودنش صفت «أیام» است که در گزینه های ۲ و ۴ اشتباه ترجمه شده است.

۸۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) ضمیر «ک» در «أخیرک» ترجمه نشده و فعل «تختارین» که برای مفرد مؤنث مخاطب می باشد، به صورت جمع ترجمه شده است. ترجمه صحیح: «اگر به تو میان ماندن یا رفتن، اختیار دهم، پس کدام یک را انتخاب می کنی؟»

(۲) (قد + مضارع) معنای «گاهی و شاید» می دهد: «گاهی انسان سنگدل با سخن نرم، نرم می شود، پس تندخو نباش!»

(۴) «کان + (قد) + ماضی» معنای ماضی بعید می دهد. ضمناً قید تأکید «قطعاً» اضافی است: «وقتی که رسول الله (ﷺ) شما را شناخته بود، ردایش را برای او پهن کرد!»

(عربی دوازدهم، درس ۳)

۸۷. گزینه ۴ صحیح است.

«مکروب» نکره است که به اشتباه به صورت معرفه ترجمه شده و فعل «غفر» معلوم است که مجهول ترجمه شده است: «کسی که اندوه غمگینی را بزدايد یا ستم دیده های را یاری کند، خداوند در دنیا و آخرت او را می آمرزد!»

(عربی یازدهم، درس ۶)

۸۸. گزینه ۳ صحیح است.

مقدمه ای: «مقدمة» (رد گزینه ۲، در گزینه ۲ «مقدمة» به «کتاب» اضافه شده که اشتباه است).

شش صفحه: «ست صفحات» (رد گزینه های ۱ و ۴)

نکته: معدود عددی ۳ تا ۱۰ به صورت جمع و مجرور می آید.

نوشتن: «کتبت، ألفت» (رد گزینه ۱)

چهار صفحه: «أربع صفحات» (رد گزینه های ۱ و ۴)

توجه: در گزینه ۴ «رابع» بر وزن فاعل و عدد ترتیبی است که مناسب این عبارت نیست.

تصحیح کردم: «صحتح» (رد گزینه های ۱ و ۲)

توجه: در گزینه ۱ ضمیر «ها» که به «صحتح» چسبیده اضافی است.

(عربی دهم، درس ۲)

۸۹. گزینه ۱ صحیح است.

در این گزینه، مفهوم آیه عبث نبودن خلقت جهان است، اما بیت مقابل آن به مطلق بودن قدرت خدا اشاره دارد.
ترجمه گزینه ها:

(۱) آسمان و زمین و آنچه که میان آنها است را بیهوده و پوچ نیافریدیم!

(۲) خدا کسی را جز به اندازه توانش تکلیف نمی دهد!

(۳) پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم!

(۴) پس بگو غیب فقط از آن خداست!

ترجمه متن:

در طبیعت مواد و مایعات بسیار مفیدی برای انسان وجود دارد، مانند طلا، نقره، آب و نفت. بدون شک، نفت یکی از ارزشمندترین ثروت های طبیعی است که انسان تا به حال آن را به دست آورده است، و به همین دلیل، این ماده گرانبها در قرون اخیر «طلای سیاه» نامیده شده است. انسان از قرن نوزدهم میلادی، در اثر حفر چاه ها در مناطق مختلف جهان و استخراج این مایع از آنها، به مقادیر زیادی نفت دست یافته است. اولین چاه نفت در آمریکا در سال ۱۸۵۹ میلادی احداث شد، و در ایران، برای اولین بار در سال ۱۲۸۷ شمسی در شهر مسجد سلیمان چاهی حفر گردید. نفت تأثیر بسزایی در اقتصاد جهان دارد و در بیشتر صنایع و فنون مانند تولید انرژی، پارچه ها، داروها، حرکت خودروها و غیره به کار می رود و به همین دلیل می توان گفت: اگر قیمت نفت بالا رود یا پایین بیاید، در تمام امور اقتصادی کشورها تأثیر می گذارد.

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

چه زمانی انسان مقادیر بسیاری از نفت را به دست آورد؟
(۱) وقتی این ماده طلای سیاه نامیده شد!
(۲) پس از اینکه چاه‌های نفت در جهان حفر گردیدند!
(۳) وقتی چاهی در شهر مسجد سلیمان احداث شد!
(۴) از قرن‌ها که انسان در آن ماشین‌ها را ساخت!
توضیح: انسان پس از حفر چاه‌های نفت توانست مقادیر زیادی از آن را استخراج کند!

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:
(۱) اولین چاه نفتی که می‌شناسیم در مسجد سلیمان حفر شده است! (نه در آمریکا حفر شده است!)
(۲) نفت به خاطر مشابهت شیوه استخراجش به طلا، طلای سیاه نامیده شد! (نه به خاطر ارزشش طلای سیاه نامیده شده!)
(۳) انسان در قرن بیستم نفت را به دست آورد! (نه در سال ۱۸۵۹ که قرن نوزدهم محسوب می‌شود.)
(۴) قیمت نفت می‌تواند بر قیمت برق تأثیر بگذارد! (بله با توجه به جمله آخر متن این گزینه صحیح است!)

۹۲. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:
(۱) نفت نقش بزرگی در اقتصاد جهان دارد و فقط در تولید نیرو استفاده می‌شود! (کلمه «إِلّا» فقط «نادرست است»)
(۲) قیمت طلای سیاه تحت تأثیر تحولات سیاسی و اقتصادی قرار می‌گیرد!
(۳) اولین چاه نفت در ایران در اوایل قرن بیستم حفر شد! (بله در سال ۱۲۸۷ شمسی که میشه ۱۹۰۸ میلادی، یعنی اوایل قرن بیستم!)
(۴) در قرن کنونی بعضی از کشورها مقادیر بسیاری از نفت را صادر می‌کنند!

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

خطای این گزینه: له حرف زائد واحد «تَوَصَّلَ» ماضی باب تفعل است، بنابراین دو حرف زائد دارد نه یک حرف زائد!

۹۴. گزینه ۱ صحیح است.

خطای این گزینه: اسم تفضیل «الأُسود: سیاه» رنگ است، بنابراین اسم تفضیل نیست! - مؤنثه علی وزن «فُعْلَى» (مؤنث «أُسود»، «سوداء» بر وزن «فُعلاء» است نه «فُعْلَى» زیرا اسم تفضیل نیست!)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

خطاهای این گزینه: الکرّة (تلفظ صحیح این کلمه «الکُرّة» است و تشدید ندارد!) - تشیطین (با توجه به جمع بودن ضمیر «هَم» و فعل «صاروا» «تشیطین» باید جمع باشد نه مثنی، بنابراین «تشیطین» صحیح است، ولی «تشیطین» مثنی است و با جمله تناسب ندارد!)

۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

در این گزینه «یتجلی» خبر از نوع جمله فعلیه است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) امر: خبر از نوع اسم ← یحیی: جمله وصفیه است.
(۲) مَعْلَق: خبر از نوع اسم
(۳) مملوء: خبر از نوع اسم ← تُفرز: جمله وصفیه است.

(عربی دهم، درس ۵)

۹۷. گزینه ۲ صحیح است.

در این گزینه «مُخترع» به معنای «اختراع شده» است و اسم مفعول به حساب می‌آید. (این دستگاه به تازگی اختراع شده و در پزشکی استفاده می‌شود.)

در سایر گزینه‌ها «مُخترع» به معنای «اختراع کننده» آمده و اسم فاعل است: ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) مخترع شب و روز برای محقق کردن رویاهایش کار می‌کرد.
(۳) در نمایشگاه فناوری، مخترع را ملاقات کردم.
(۴) دانش‌آموزان درباره زندگی‌نامه مخترعان بزرگ تحقیق می‌کنند.

(عربی یازدهم، درس ۲)

۹۸. گزینه ۴ صحیح است.

نکته: در جملات شرطی، فعلی معنایش تغییر می‌کند که فعل ماضی باشد چون می‌توانیم آن را به صورت مضارع ترجمه کنیم.

در گزینه ۴، «مَن» شرطیه آمده و «تعامل» که فعل ماضی است، فعل شرط محسوب می‌شود (جواب شرط: الخلافات ما نشأت بینهم، جمله اسمیه است که بر سرش حرف «ف» آمده است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «مَن» شرطی نیست چون ابتدای جمله نیست و اینکه قبل از «یستحق» حرف عطف «وَ» آمده و در واقع فعل «یستحق» وابسته به «یدرس» است. پس اگر «مَن» شرطیه بود، در واقع جواب شرطی وجود نداشت!

(۲) جمله شرطی نیست و «مَن» پرسشی است. (در جملات شرطی یا دو فعل داریم و یا یک فعل و یک جمله اسمیه)

(۳) جمله شرطی است اما چون فعل شرط و جواب آن مضارع هستند معنای آنها تغییر نمی‌کند.

(عربی یازدهم، درس ۳)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

نکته: موارد تأکید در جمله عبارت است از: حرف «إِن» / استثنایی که مستثنی منه نداشته باشد (در جملات منفی) / مفعول مطلق تأکیدی
گزینه ۱، هیچ یک از موارد تأکید را ندارد. قتل و یقتلون هر دو فعل می‌باشند. در مفعول مطلق فعل و مصدر هم ریشه داریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) جمله استثناء منفی است و مستثنی منه ندارد و مستثنی را تأکید می‌کند.

(۳) وجود «إِن» حرف مشبّه بالفعل که کل جمله بعد خود را تأکید می‌کند.

(۴) مفعول مطلق تأکیدی دارد. «یتعجب»، فعل و «تعجباً» مصدر هم ریشه فعل است که صفت و مضاف‌الیه ندارد.

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.

«اللّیل» منادای دارای «ال» و مذکر است بنابراین قبلش «أَیّها» آمده است و کاملاً صحیح می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بعد از «یا» اسم ال دار نمی‌آید.

(۲) «یا اللّهم» صحیح نیست بلکه باید به صورت «یا اللّهُ» یا «اللّهم» باشد.

(۳) «الأصدقاء» مذکر است بنابراین برایش «أَیّها» باید بیاید.

(عربی دوازدهم، درس ۵)

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) مبدأ گاهشماری اوستایی (رایج در دوره ساسانیان) موقع به تخت نشستن هر پادشاه بود، نه اولین نوروز پس از آن.

(د) منابع دست اول صرفاً آثاری هستند که در زمان وقوع حوادث تاریخی یا نزدیک‌ترین زمان به آن توسط شاهدان و ناظران نگاشته شود و یا نگارنده شرح ماجرا را از شاهدان شنیده باشد.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۴، ۸، ۱۵ و ۲۲)

۱۰۲. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) دوران پیش از تاریخ تا زمان اختراع خط و گسترش تمدن به طول انجامیده است.

(ج) تمدن رود سند بر کشاورزی متکی بود و ساکنان این منطقه در جلگه آبرفتی و حاصلخیز اطراف رود سند به کشت و زرع مشغول بودند. (تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۰، ۳۶، ۴۳ و ۵۳)

۱۰۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) دوران تاریخی فلات ایران با تاریخ ایلام که اطلاعات مکتوبی درباره آن وجود دارد، آغاز می‌شود.

(ج) نخستین فرمانروایان اشکانی برای حفظ قلمرو خود گاهی ناچار به اظهار اطاعت از سلوکیان بودند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶۵، ۷۶، ۸۱ و ۹۲)

۱۰۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) اشراف ساسانی علاوه بر شکار و بزم، به ورزش‌های رزمی و امور جنگی می‌پرداختند و دیگر فعالیت‌ها را دون شأن خود می‌دانستند.
ب) تا زمان داریوش بزرگ در بیشتر نواحی تحت فرمان هخامنشیان سکه رواج نداشت و مبادله کالا به کالا رایج بود. به دستور داریوش شاه بزرگ، سکه‌هایی با وزن و عیار مشخص ضرب گردید.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۱۲، ۱۳۳، ۱۳۲ و ۱۴۷)

۱۰۵. گزینه ۳ صحیح است.

تشریح عبارت‌های نادرست:
ب) در تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ به تنظیم یک گزارش از مجموع روایت‌ها به جای ذکر همه آنها می‌پردازد.
د) تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سیره پیامبر گرامی اسلام (ﷺ) و صحابه ایشان به کار می‌رفت.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۷)

۱۰۶. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) سرآغاز تأسیس حکومت و امت اسلامی، انعقاد پیمان‌نامه عمومی مدینه بود.
ب) فتح مصر و از جمله شهر اسکندریه در سال ۲۰ هجری و در زمان خلفای نخستین واقع شده بود.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۳۶، ۵۱، ۵۲، ۵۵ و ۷۰)

۱۰۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
ب) فتح‌الفتح تعبیری است که درباره جنگ نهاوند به کار می‌رود.
د) از بین رفتن بیشتر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی، مربوط به دوره ملکشاه سلجوقی و با به اوج رسیدن قدرت سلجوقیان بود.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۸۲، ۸۳، ۸۹، ۱۰۳ و ۱۱۲)

۱۰۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
ب) تصوف و طریقت‌های صوفیانه در دوره مغولان و تیموریان رشد قابل توجهی یافت و کثرت پیروان و مریدان، موجب افزایش نفوذ و مرجعیت رهبران این طریقت‌ها شد.
ج) شیوه‌های مالیاتی پیش از مغولان، ترکیبی از سنت‌های ایرانی و اسلامی بود.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۴ و ۱۲۷)

۱۰۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
آشنایی دانشمندان اروپایی قرون وسطی با دستاوردهای فرهنگی جهان اسلام، از طریق اندلس و سیسیل صورت گرفته بود.
در زمان نادرشاه به علت گرفتاری‌های داخلی و کارشکنی‌های عثمانی، مذهب شیعه (به عنوان عامل انسجام‌بخش مردم ایران) تضعیف شد.
در قرن هجدهم امپراتوری عثمانی و دولت گورکانیان هند هر دو رو به ضعف گذاشتند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۱۷۵)

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۷، ۲۵ و ۲۸)

۱۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) شاه عباس ابتدا به رفع سرکشی امرای قزلباش و سامان دادن امور داخلی پرداخت و سپس آماده مقابله با دشمنان خارجی شد.
ج) هزینه اداره سپاه از محل اراضی خاصه تأمین می‌شد. والیان ایالت‌ها اراضی ممالک را میان زبردستان خود تقسیم می‌کردند.
(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۴۰ و ۱۴۴)

۱۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

مشخص نبودن مرزها در عهدنامه گلستان، از جمله علل شروع دور دوم جنگ‌های ایران و روسیه بود.
روحانیون به علت عدم وابستگی به حکومت و با توجه به آموزه‌های دینی، در مقاطعی در مقابل قدرت‌های خارجی ایستادگی می‌کردند و اقدامات شاه و درباریان را به چالش می‌کشیدند.
در اواخر دوره ناصرالدین شاه، مردم رفته رفته ناراضی و اعتراض خود را آشکار ساختند. ترور ناصرالدین شاه آخرین نمونه این ناراضی‌های عمومی بود.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۴۲، ۴۸، ۴۵ و ۶۶)

۱۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
ج) تقویت آلمان به منظور کاستن از مصائب جنگ جهانی اول و جلوگیری از افتادن در دام کمونیسم، تصمیم انگلیسی‌ها بود که منجر به گسترش فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان‌ها در ایران نیز گردید.
د) آلمان و ژاپن (به عنوان بازنده جنگ) از داشتن نیروی نظامی مستقل و مقتدر محروم ماندند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۷۰، ۷۱، ۸۵، ۹۸ و ۱۱۰)

۱۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) رقابت مزبور بین کشورهای شوروی و آمریکا در جریان بود.
ب) سازمان مجاهدین خلق در ابتدا توسط گروهی از جوانان نهضت آزادی تشکیل شد. اما سپس دچار انحراف گردید و به مارکسیسم تمایل پیدا کرد.

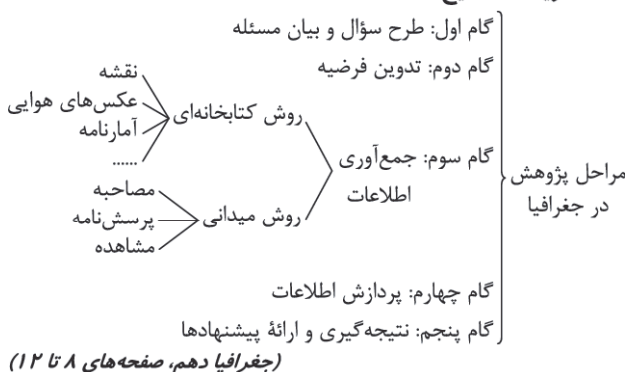
(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۴)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

۱۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

۱۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

مهم‌ترین دلایل کاهش آب دریاچه ارومیه:
فقدان برنامه آمایش و مدیریت یکپارچه در کل حوضه آبریز ارومیه
توسعه سطح زیر کشت و بهره‌برداری مفرط از آب
افزایش جمعیت شهرها و روستاهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه و
افزایش نیاز به آب
تغییر اقلیم و پدیده خشکسالی
تخریب مراتع و پوشش گیاهی در حوضه آبریز دریاچه ارومیه
احداث فزاینده سد بر روی رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه
(جغرافیا دهم، صفحه ۵۹)

۱۱۷. گزینه ۳ صحیح است.

در دوره ساسانیان به شهرستان، تسوگ یا تسوج می‌گفتند که امروزه
واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به
هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است و توسط فرماندار
اداره می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) شهر
(۲) دهستان که در دوره ساسانی به آن رستاک می‌گفتند.
(۴) روستا

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۵)

۱۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند
بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر
می‌گذارند.
برای مثال، برنامه‌ریزی یا تصمیم‌های یک دولت برای ایجاد ناحیه
گردشگری و پارک‌های ملی یا صنعتی، توسعه کشاورزی در یک ناحیه،
انتقال اجباری ساکنان یک ناحیه به ناحیه دیگر، وقوع جنگ بین
حکومت‌ها و نظایر آن، می‌تواند موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی
طبیعی و انسانی شود.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۱۳)

۱۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین گروه زبانی دنیا ← زبان هند و اروپایی
زبان بعضی از مردم در شمال آفریقا ← حامی
دومین خانواده زبانی بزرگ دنیا از نظر تعداد سخنگو ← چینی - تبتی
پراکنده بودن پیروان آن در شهرها و نواحی بزرگ بازرگانی جهان ←
دین یهود

(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۴)

۱۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک‌محصولی (پلاتیشن)، به
دلیل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص
می‌یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است.
نکته: استفاده مداوم و زیاد از کودها و آفت‌کش‌های شیمیایی در این
مزارع به محیط زیست این نواحی آسیب می‌رساند.
(جغرافیا یازدهم، صفحه ۹۲)

۱۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

کشورهای چک و لهستان از اروپای شرقی، نواحی صنعتی مهم این
بخش هستند و کشورهای حائل، یعنی کشورهایی که بین دو یا چند
قدرت بزرگ قرار دارند، معمولاً موقعیت آسیب‌پذیری پیدا می‌کنند؛
مانند لهستان که بین روسیه و آلمان قرار گرفته و در دوره‌هایی از تاریخ
به دلیل همین موقعیت، موجودیت خود را از دست داده است.
(جغرافیا یازدهم، صفحه‌های ۹۵ و ۱۵۰)

۱۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

ملاک‌های تفاوت شهر و روستا:
ملاک‌های اقتصادی
در شهر بیشتر جمعیت فعال در
بخش‌های دوم و سوم فعالیت دارند.
در روستا بیشتر جمعیت فعال
در بخش اول فعالیت دارند.

ملاک‌های جمعیتی:

در شهر محدود و متنوع‌تر بودن فضای فعالیت
وسعت و فضای
در روستا فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی
سکونت و فعالیت
بیشتر و گسترده‌تر

دسترسی به خدمات
در شهر: بیشتر
و تسهیلات
در روستا: کمتر

فرهنگ و مناسبات
در شهر: نوگرایی بیشتر و تغییرات سریع‌تر
در روستا: وابستگی اجتماعی و همکاری بیشتر
اجتماعی

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶)

۱۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

راه‌های حل مشکل مسکن
ساخت مسکن ارزان قیمت
فقران شهری (تصویر الف)
اعطای وام مسکن

حمایت از کارآفرینان
ایجاد غرفه‌هایی با اجاره ارزان برای فروشندگان دوره‌گرد
راه‌های حل مشکل
اشتغال (تصویر ب)
توسعه امکانات گردشگری برای جذب گردشگر
ایجاد شغل

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

$\frac{X}{4} = \frac{140}{100}$ طول مسیر قابل احداث بین دو مکان = شاخص انحراف
 $\frac{X}{4} = \frac{140}{100}$ طول مسیر مستقیم بین دو مکان
 $X = 560$ کیلومتر
(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۶۰)

۱۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
(الف) هر چه عمق کانونی زمین‌لرزه کمتر باشد، تخریب و خسارت
بیشتر و برعکس هر چه عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد، یعنی امواج
مجبور به پیمودن مسیر طولانی‌تری برای رسیدن به سطح باشند،
تخریب و خسارت کاهش می‌یابد.
(ج) همه زمین‌لرزه‌ها خطرناک نیستند اما همه آنها توسط دستگاه‌های
حساس ثبت می‌شوند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

فلسفه و منطق

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

با نسبت دادن یک صفت منفی بدون ذکر دلیل مغالطه مسموم کردن
چاه را انجام داده است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) مغالطه تله‌گذاری و مسموم کردن باید برای تأثیر در تصمیم‌گیری
افراد استفاده شود. در این گزینه بحث تصمیم‌گیری نداریم.
(۳) اگر با نسبت دادن صفت منفی، دلیل آن را ذکر کنیم دیگر مغالطه نیست.
(۴) مغالطه توسل به احساسات دارد زیرا تهدید کرده است.
(منطق دهم، صفحه ۱۰۸)

۱۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

فرض صورت سوال، رابطه عموم و خصوص مطلق میان الف و ب است،
در این رابطه اگر هر دو مفهوم را نقیض کنیم، رابطه بین آنها همان
قبلی است و فقط جای دایره‌ها یا مفهوم عام و خاص عوض می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) اگر الف مفهوم عام باشد، بعضی الف ب است، صحیح می‌باشد.
(۲) اگر مفهوم خاص را نقیض کنیم رابطه عموم و خصوص من‌وجه
خواهند داشت.
(۳) دو دایره متداخل یعنی رابطه عموم و خصوص مطلق پس فقط یکی
از مفاهیم، مصادیق اختصاصی دارند.
(منطق دهم، صفحه ۲۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست. محال بودن تناقض یک اصل اولیه عقلی است.
- (۳) عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چشش استدلال، به حقایق برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند.
- (۴) عبارت درستی است.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۴۸، ۵۱، ۵۲ و ۵۳)

۱۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

دکارت معتقد بود عقل انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که از تجربه به دست نیامده‌اند؛ مانند معرفت به وجود نفس مجرد و وجود خدا. به اعتقاد دکارت، انسان در فهم این قبیل امور نیازی به حس و تجربه ندارد.

بنابراین دیدگاه، مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه درباره نفی یا اثبات آنها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند. لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند.

برخی از فیلسوفان معاصر، در حالی که تجربه‌گرایی را قبول دارند، به شهود معنوی و تجربه دینی (به عنوان نوعی شناخت قلبی) نیز معتقد هستند. ویلیام جیمز و هانری برگسون از فیلسوفان تجربه‌گرایی هستند که به شهود عرفانی معتقدند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۶۴، ۶۵ و ۶۷)

۱۳۶. گزینه ۴ صحیح است.

ارسطو و ابن سینا معتقدند نفس در ابتدای امر هیچ چیزی ندارد و حالت بالقوه دارد. این نفس باید با رشد کردن حالت بالفعل پیدا کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) این دیدگاه ابن سینا هست.
- (۲) هیچ کدام از آنها نفس را بی‌ارزش نمی‌دانستند.
- (۳) دیدگاه خاص ابن سینا است.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۹)

۱۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

کانت می‌گوید: برطبق قاعده‌ای عمل کنید که بتوانید اراده کنید که قاعده مزبور، قانون کلی و عمومی شود. عمل هر انسانی باید به گونه‌ای باشد که اگر دیگران هم همان کار را در مورد وی انجام دادند، او آن کار را بپسندد.

اولین قانون اخلاقی ماتریالیست‌ها: آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. در این صورت است که می‌توانی با دیگران زیست کنی.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۱۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

دقت کنید که در فلسفه فقط وجوب‌های عقلی و فلسفی، رابطه وجوبی خواهند داشت.

در گزینه‌های ۱ و ۴ به ظاهر رابطه وجوبی وجود دارد اما این وجوب‌ها، وجوب‌های انسانی است یعنی انسان‌ها آنها را ایجاد کردند و در گزینه ۲ هم یک وجوب تجربی داریم. دقت کنید که وجوب‌های انسانی و تجربی امکانی محسوب می‌شوند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

این فرض می‌تواند ممتنع‌الوجود بالذات یا ممکن‌الوجود باشد. دقت می‌کنیم که مفهومی مانند انسان پنج سر یک ممکن‌الوجود است اما می‌شود فرض کرد که دلیل ایجادش هیچ‌گاه نیاید پس طبعاً انسان پنج سر هم نمی‌آید اما امکان ذاتی‌اش تغییری نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) لزوماً ممتنع‌الوجود نیست و شاید ممکن‌الوجود باشد.
- (۲) لزوماً ممتنع‌الوجود نیست و شاید ممکن‌الوجود باشد و ممتنع‌الوجود ذات خودش با ایجاد شدن مشکل دارد.
- (۴) این امر متناقض نیست.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

این استدلال یک قیاس است که دارای یک مقدمه حذف شده است. هر حیوانی به آب و غذا نیاز دارد، انسان حیوان است؛ پس انسان به آب و غذا نیاز دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) یک استقرای تعمیمی است.
- (۳) نوعی استنتاج بهترین تبیین است.
- (۴) استقرای تعمیمی است که فردی با تجربه کردن چیزی حکم آن را به دلیل انسان بودن بقیه به آنها می‌دهد.

(منطق دهم، صفحه ۴۱)

۱۲۹. گزینه ۳ صحیح است.

در این سوال صدق و کذب قضایا را صورت گزینه‌ها داده است، پس نباید با اطلاعات عمومی حل کرد.

در گزینه ۳ رابطه تناقض داریم که با کاذب بودن قضیه اول، صدق قضیه دوم را نتیجه می‌گیریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) رابطه تناقض دارند و با فرض صدق طرف اول، طرف دیگر کاذب خواهد بود.
- (۲) رابطه تضاد دارند و اگر قضیه اول صادق است قضیه دوم کاذب می‌شود.
- (۴) رابطه تداخل دارند و اگر قضیه جزئی صادق باشد، صدق و کذب متداخل آن معلوم نیست.

(منطق دهم، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

از آنجایی که نتیجه قیاس، سالبه است پس مقدمه دوم باید قضیه سالبه باشد، (رد گزینه‌های ۲ و ۴) و چون «ج» در نتیجه مثبت است باید در مقدمه قیاس هم مثبت باشد پس فقط قضیه «هیچ ج ب نیست» درست است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

۱۳۱. گزینه ۳ صحیح است.

در این استدلال رفع مقدم رخ داده است که نتیجه هم درست می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اگر برق نباشد یخچال خاموش است، یخچال خاموش است پس برق نیست، مغالطه وضع تالی رخ داده است.
- (۲) رفع مقدم دارد و مغالطه است.
- (۴) مغالطه رفع مقدم رخ داده است. اگر خورشید در آسمان بود هوا ابری نبود، خورشید در آسمان نیست پس هوا ابری است.

(منطق دهم، صفحه ۹۱)

۱۳۲. گزینه ۱ صحیح است.

امکان معرفت از مباحث معرفت‌شناسی و ریشه‌های فلسفه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲ و ۳) در حیطه فلسفه‌های مضاف هستند.
- (۴) در حیطه فلسفه نیست؛ بلکه به معنای چرا است.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۱۱۳)

۱۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

براساس دیدگاه پارمنیدس نمی‌توان گفت نیستی هست؛ زیرا تناقض دارد، پس اگر چیزی از نیستی هم ایجاد شود، تناقض دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) دیدگاه هراکلیتوس است.
- (۳) این حکیمان اندکی پیش از فیلسوفان دوره یونان باستان و برخی نیز همزمان و پس از آنان می‌زیسته‌اند.
- (۴) به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آنها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، سوفسطائیان نظریات آنان را بیهوده دانستند و به آنجا رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۲۹، ۳۲ و ۳۴)

۱۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

درک خطای حس چه با خود حس و چه با عقل، دلیلی بر بی‌اعتباری حواس نیست. چون ما براساس حواس زندگی می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست، کره جنوبی برای تولید هر واحد تلویزیون از ۸ اتو و تایوان برای تولید هر واحد تلویزیون از ۱۲ عدد اتو صرف‌نظر می‌کند یعنی کره جنوبی با هزینه فرصت کمتری تلویزیون تولید می‌کند و هزینه فرصت کمتر برابر است با مزیت نسبی بیشتر = کره جنوبی مزیت نسبی در تولید تلویزیون. (۲) درست، چون تایوان در شرایط یکسان با کره جنوبی ماشین لباسشویی بیشتری تولید می‌کند پس در تولید ماشین لباسشویی مزیت مطلق دارد. (۴) درست، کره جنوبی در تولید تلویزیون مزیت دارد و تایوان نیز در تولید ماشین لباسشویی.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

چون محمدرضا به امید یافتن شغل بهتر کار خود را ترک کرده و در جست‌وجوی شغل جدید است درگیر بیکاری اصطلاحی است همچنین شرکت‌ها نیز به دلیل رکود از استخدام نیروی کار جدید صرف‌نظر کرده‌اند که می‌توان گفت دچار بیکاری دوره‌ای نیز شده است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳) بیکاری اصطلاحی شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه مدت است و در همه کشورها وجود دارد. بیکاری دوره‌ای هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند. (رد گزینه ۴)

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۷)

۱۴۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) جداسدن ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی - بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و انسانی - ساخت بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی از موارد مطرح در دوران پهلوی است نه قاجار.

(۲) بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها از جمله موارد مطرح در دوره قاجار است نه پهلوی.

(۳) بهبود راه‌های ارتباطی با برقراری خطوط تلگراف به اروپا از جمله موارد مطرح در دوره پهلوی است نه بعد از انقلاب اسلامی.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۱۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارات نادرست:

هر درآمدی که به دست می‌آوریم اگر بعد از یک سال از مجموع پس‌اندازمان (مخارجمان) زیاد بیايد، به همان میزانی که زیاد آمده مشمول خمس قرار می‌گیرد.

منظور از باز مصرف در روش ۶ ب، بازداشتن از اسراف و زیاده‌روی (استفاده چندباره از کالا) است.

نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام‌های بیمه اجتماعی، معیشتی (تعاونی) و بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۳۸، ۱۴۴، ۱۴۹، ۱۵۴، ۱۵۶ و ۱۵۹)

۱۵۱. گزینه ۲ صحیح است.

کارآفرین برای تولید محصولات خود، اعم از کالا و خدمات به ناچار باید هزینه کند. (رد گزینه‌های ۱، ۳ و ۴) معمولاً افرادی که اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن هستند و با رباخواری امورشان را می‌گذرانند، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند. این افراد با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هم‌نوعانشان ظلم می‌کنند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

الف) منظور از مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.

۱۴۰. گزینه ۱ صحیح است.

اگر یک معلول چند علت داشته باشد، به تمامی آن علت‌ها، علت تامه می‌گویند و با ایجاد علت تامه معلول ایجاد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) فلاسفه مسلمان مصادیق علیت را با استفاده از حس و تجربه بررسی می‌کنند.

(۳) این قاعده علیت است و ربطی به سنخیت ندارد.

(۴) تبیین پیوستگی و ارتباط میان پدیده‌ها و منشأ آنها، مربوط به اصل علیت است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹ و ۲۵)

۱۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

مقدمه اول برهان فارابی می‌گوید در پیرامون ما اشیایی وجود دارند که وجودشان از خودشان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر موجودی نیاز به دلیل ندارد، بلکه هر معلولی نیازمند دلیل است.

(۲) این عبارت می‌تواند نتیجه برهان باشد، نه مقدمه.

(۴) علت بر معلول تقدم دارد نه برعکس. البته این تقدم، زمانی نیست.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۴۲ و ۴۴)

۱۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

احکامی مربوط به مرتبه عقل بالملکه هستند که بدیهی باشند و در فهم آنها نیاز به آموزش نباشد. امکان معرفت از امور بدیهی است و رد آن مستلزم تناقض است.

گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ مستلزم آموزش است. پس به عقل بالفعل مربوط می‌شوند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۶۴)

۱۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

رهبر جامعه کسی جز پیامبر خدا نیست. پیامبر می‌تواند با فرشته وحی اتصال دائمی داشته باشد. این ویژگی برای امامان و جانشینان پیامبر هم هست و همین اتصال پیوسته با عالم بالا به پیامبران امکان می‌دهد که جامعه را به درستی و در جهت نیل به سعادت حقیقی رهبری کنند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۶۴ و ۷۶)

۱۴۴. گزینه ۲ صحیح است.

حکمت اشراق، حکمتی است که اساس و بنیان آن اشراق است. اشراق نیز عبارت است از کشف و شهود و این حکمت همان حکمت شرقیانی است که اهل فارس بوده‌اند، زیرا حکمت آنها هم شهودی و کشفی بوده است. این حکمت از آن رو اشراقی خوانده شده که از ظهور و انوار عقلی و تابش آنها بر نفس انسان‌های کامل به دست می‌آید.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۸۴)

۱۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

علامه طباطبائی و مطهری در این کتاب نشان دادند که می‌توان از ذخیره فلسفی صدرایی بهره گرفت و متناسب با مهم‌ترین مسئله‌های فلسفی روز، مجموعه‌ای تألیف کرد که پاسخگوی نیازهای ما در همین عصر باشد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه ۱۰۴)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

تشابه تعاونی‌ها با شرکت‌ها: تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

تفاوت تعاونی‌ها با شرکت‌ها: برخلاف شرکت‌ها، نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر یک نفر، یک رأی است اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره در تعاونی‌ها نسبت سرمایه هر عضو است.

توجه: تعاونی‌ها، مؤسسات خیریه و غیرانتفاعی خودشان از انواع شرکت‌ها هستند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۹)

۱۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه نادرست: تایوان در تولید ماشین لباسشویی مزیت مطلق دارد و آن را به کره صادر می‌کند نه اتو، کره جنوبی باید ماشین لباسشویی خود را از تایوان وارد نه اتو را.

(الف) حداکثر پرداختی یا همان مبلغی که مصرف کننده بابت خرید کالا و خدمات می پردازد در واقع همان درآمد تولید کننده است.

$$50 \times x = 1000 \Rightarrow x = \frac{1000}{50} = 20$$

مقدار تقاضا در قیمت ۵۰، برابر ۲۰ واحد کالا است.

در قیمت ۵۰، مقدار تقاضا ۲۰ و مقدار عرضه ۶۰ واحد است. یعنی مقدار عرضه از مقدار تقاضا بیشتر است در نتیجه با مزاد عرضه (کمبود تقاضا) روبه رو هستیم. $40 - 20 = 20$ ، ۴۰ واحد کمبود تقاضا (مازاد عرضه) داریم. (ج) حداکثر پرداختی که همان حداکثر دریافتی (درآمد) است در قیمت ۳۰ (کمبود عرضه) از رابطه زیر به دست می آید:

$$30 \times 20 = 600$$

دقت کنید که در قیمت ۳۰، بازار با کمبود عرضه روبه رو است، چون قیمت از قیمت تعادلی کمتر است.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۴۸ و ۵۰)

۱۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

چک پول + سپرده های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول (ب)

$$= \left(\frac{20}{100} \times 3450 \right) + 3450 + 2700 = 6840$$

$$\text{شبه پول (الف)} = \frac{50}{100} \times 6840 = 3420$$

حساب پس انداز بلندمدت + حساب پس انداز کوتاه مدت = شبه پول

$$3420 + 660 = \text{حساب پس انداز کوتاه مدت} = 2760$$

$$2760 - 660 = 2100 = \text{حساب پس انداز کوتاه مدت}$$

$$10,260 = 6840 + 3420 \Rightarrow \text{شبه پول} + \text{حجم پول} = \text{نقدینگی (ج)}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۹۸)

۱۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

۴۰ درصد جمعیت کل کشور پایین تر از ۱۵ سال هستند پس ۶۰ درصد جمعیت کل کشور افراد بالای ۱۵ سال می باشند ($100 - 40 = 60$)

$$100 \times \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} = 36$$

$$\frac{60,000,000 \times 36}{100} = 21,600,000 \text{ سال ۱۵}$$

$$21,600,000 \times \frac{20}{100} = 4,320,000 \text{ جمعیت فعال}$$

$$4,320,000 \times \frac{35}{100} = 1,512,000 \text{ جمعیت بیکاران}$$

$$\frac{1,512,000}{4,320,000} \times 100 = 35 \text{ درصد بیکاری}$$

(اقتصاد دهم، صفحه های ۸۵ و ۸۶)

۱۶۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$100 \times \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{ارزش کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد در شرکت}$$

$$40\% = \frac{20,000}{400 \times 125} \times 100 = \text{درصد مالکیت فرد در شرکت}$$

$$\left(\frac{20}{100} \times \text{قیمت اسمی} \right) + \text{قیمت اسمی} = \text{قیمت بازاری (ب)}$$

$$= 125 + \left(125 \times \frac{20}{100} \right) = 125 + 25 = 150$$

ارزش کل سهام خریداری

$$160 = \frac{20,000}{125} = \text{ارزش اسمی هر سهم} = \text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}$$

$$\text{تعداد سهام خریداری} \times (\text{قیمت اسمی} - \text{قیمت بازاری}) = \text{سود دریافتی فرد}$$

$$\text{ریال} = 4000 = (125 - 150) \times 160 = \text{سود دریافتی فرد}$$

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۶ و ۱۵۶)

(ب) دو بازیگر اصلی اقتصاد، خانوارها و بنگاه ها هستند. خانوارها: تقاضاکنندگان کالا و خدمات و عرضه کنندگان عوامل تولید هستند و دولت خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز کالا و خدمات است و البته با دریافت مالیات از شرکت ها و خانوارها و پرداخت یارانه به آنها نقش مهم در اقتصاد ایفا می کند. (ج) دولت منابع مالی خود را در ارائه خدمات گوناگون و کالای عمومی به مصرف می رساند.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۵۹ و ۶۰ و ۶۳)

۱۵۳. گزینه ۲ صحیح است.

هزینه فرصت تولید چای در کشور هندوستان از هزینه فرصت تولید برنج و گندم کمتر است و همین امر باعث می شود تا هندوستان منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید چای اختصاص دهد. در واقع هندوستان در تولید چای مزیت نسبی دارد.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

درباره علت تورم در جامعه، نظریه های مختلفی وجود دارد. گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل است. این فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت ها بروز می کند. (رد گزینه های ۲، ۳ و ۴) فرض کنید برای خرید لوازم خانگی وارد بازار شده اید، اما لوازم خانگی به اندازه تقاضاکنندگان وجود ندارد و بازار با مزاد تقاضا مواجه است. در این صورت تنها عده محدودی از تقاضاکنندگان می توانند لوازم خانگی را تصاحب کنند و آنهایی که قیمت بالاتری را برای لوازم خانگی حاضرند بپردازند، آن را به دست می آورند. کم کم بر روی سطح عمومی قیمت ها اثر می گذارد و نرخ تورم کل کشور را افزایش می دهد.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۰۲)

۱۵۵. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) پیشرفت اقتصاد یک مفهوم کمی - کیفی است. (ب) نقصان منابع طبیعی در گزارش های توسعه انسانی منعکس شده است. (ج) برخی از کشورها و سازمان های بین المللی در طول سده های گذشته، برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی از شاخص توسعه استفاده کرده اند. (د) برای رسیدن به پیشرفت اقتصادی حتماً باید به رشد اقتصادی دست پیدا کنیم.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۲۴، ۱۲۶ و ۱۲۸)

۱۵۶. گزینه ۲ صحیح است.

$$16,000,000 \times \frac{1}{8} = \text{کل بودجه آقای محمدی برای خرید دو کالای A و B} = 2,000,000 \text{ تومان}$$

اگر آقای محمدی تمام بودجه خود را به خرید کالای A اختصاص دهد، تعداد خرید کالای A برابر است با:

$$5 = \frac{2,000,000}{400,000} = \frac{\text{کل بودجه}}{\text{قیمت کالای A}} = \text{تعداد خرید کالای A}$$

اگر آقای محمدی تمام بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، تعداد خرید کالای B برابر است با:

$$10 = \frac{2,000,000}{200,000}$$

بنابراین یک سرخط بودجه، روی محور A باید عدد ۵ و سر دیگر آن روی محور B باید عدد ۱۰ را نشان دهد. بنابراین گزینه های ۳ و ۴ حذف می شوند. از آنجا که آقای محمدی قصد خرید هر دو کالای A و B را دارد، بنابراین گزینه ۱ که در آن نقطه C بیانگر خرید کالای A و عدم خرید از کالای B می باشد، حذف می شود.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۱۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

از آنجا که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می یابد، بنابراین ستون سوم مربوط به مقدار تقاضا می باشد و از طرفی با افزایش قیمت، مقدار عرضه هم افزایش می یابد. در نتیجه ستون اول هم مربوط به مقدار عرضه می باشد. (ب) با توجه به قسمت (ب) تست قیمت تعادلی ۴۰ تومان می باشد و به دلیل آنکه در قیمت تعادلی مقدار تقاضا با مقدار عرضه برابر است، بنابراین مقدار تقاضا یعنی $y = 30$ می باشد. (رد گزینه ۳)